

2175 8

BAL. BRAZDZIONIS

DINAMIKOS!

Kai pažvelgi į lietuvių gyvenimą išeišvijo, tai pamatai daug visokių vaizdų. Ar meti akį į visuomeninį veikimą, ar individualinį išsilaikymą, tuoj junti, kuriuo keliu mūsų išeišvija pasiryžusi eiti, kaip ilgai išeišvis lietuvis išliks svetimoj juroj tikru lietuviu. Svarstai visokius klausimus, negali išrišti mūsų tautos buvusias ir busimas problemas, nes taip viskas miglota ir bangu darosi, kad Lietuva kelsis laisvan gyvenimui, o nebus kas tą gyvenimą tvarko!

Mes atminę praeitį ir gebame buvusius karo vadus, kunigaikščius, pav. Mindaugą, 700 nuo jo karunacijos ir krikščio, susikaupę mintyse tylos minute apmastome visus žuvusius ir žustančius. Tuo momentu dažnas pagalvojame, kad tukstantai Lietuvos karių, tautiečių mirė ir mokėjo aukotis dėl Tėvynės. Ir šiandien pavergtoji Lietuvoj toji kova vedama mūsų praeities didvyrių dvasios skatinama. Eina kančių ir skausmo grandinė nuo anų karalių laikų iki šios valandos. Lietuva buvo garsi, buvo jos vaikai dinamikoje kilniai ir ištvermingai gynė ir gina anot inž. P. Vileišio—Močiutei Lietuvai dirbam iš širdies ir iki paskutinio kraujo lašo. O ar toji dinamika reiškiasi šiandien išeišvijo?

Į klausimą nedvejotinai galima atsakyti—taip. Bet jį pamazū gesta, blėsta lietuviybės žiburėliai svetimoj padangėj. Taip, seniau lietuvis kovojo prieš kiekvieną juodą stabą, kurį praeikė Lietuva. Vaižgantas ragino laikytis vieno pusišvieto visados ir visur prieštarauti svetimas valdžios užmačioms nesiduoti kratomiems ir suimamiems, tai anų laikų lietuvis ir pildė. O šiandien, paikimtoj mažoj mūsų kolonijoj, ar daug kas kreipia dėmesį, kai mūsų žemėj tiek daug netikratomų ir suimamų. Kiti nieko nematė ir nežino įtiki melaginagai propagandai, regresuoja ir jam Lietuva, jos kraštas, spaudą, vargai tik niekis. Mes kartais traukiame pečiaus, kad senieji lietuviai tai vienur tai kitur nebemokina savo gimtosios kalbos vaikus, juos nebeverčia kartu eiti į lietuviškus parengimus, pamaldas, tačiau naujieji emigrantai, yra užregistruotų faktų, gali dar greičiau sutirpti. Iš kelių šimtų šiame mieste, tik keliolika nori dar veikti ir toliau nenutukti nuo lietuviško gyvenimo. O daugis dar laikosi pasyviai. O mieli broliai, ne pailsėt čia atvykom, mūsų gyvenimo laivas dar sugrįš ir užklius už Lietuvos žemės. Ką tada mes pasiaikiškinsime, ir kokį vainiką uždėsim ant nežinomo kareivio kapo? Veiklos visi išeišviai, kaip kas galim, kuo ir kaip sugebami, sutartinai, drąsiai, ne žodžiais ir pepalais, o darbais siekime tų tikslų, kurie šiandien yra svarbiausi. Visus reikalus atidėkime į šalį, gi mūsų likę broliai šaukia "Pagelbos, pagelbos, mes žustame!" Tai turime suprasti ir visi lygiai mūsų tautai dirbti. Visur dinamikos!

TEL AVIV. — Aštuoni Izraelio karo lėktuvai apmėtė Sirijos karinius dalinius, esančius į pietų rytus nuo Galilėjos jūros, bombomis. Tai padaryta už septynių Izraelio policininkų nužudimą.

Oficialūs šaltiniai praneša, kad Izraelis išreiškė UN Saugumo Tarybai protestą prieš visą eilę pasienio inci-

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

Nr. 15-tas

WORCESTER, MASS., Balandis (April) 14, 1951

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXXX

M'Arturas Ar Taika?

Vašingtonas, baland. 11 d. Prezidentas H. Trumanaš pasakė į tautą kalbą ir joje palietė šių dienų svarbiausias problemas. Pirmiausia jų lietė Korėjos karo vado pakeitimą, gen. M'Arturo. Susidarė nemaloni situacija, pakeitimas vyksta šiuo svarbiu momentu, bet ateitis parodys istorines šias valandas, kuriuo keliu yra pasukusi JAV politika. Prez. Trumanas ir kongresas ir visa tauta žino ką daro.

M'Arturas laike trijų savaitių grįš į Ameriką. Jo vieton yra paskirtas kitas karo vadas gen. Ridgway.

DIDYSIS LIETUVOS KARALIUS MINDAUGAS

700 metų praėjo, kaip Lietuva buvo jo valdoma ir jis gavo karaliaus karuną. Visa lietuviškoji išeišvija išsiblaškusi po pasaulį, kiek galėdama šiais metais nori paminėti ir pagerbti Worcesterio Lietuviai ją mini šį šeštadienį su įspudinga programa. Visi tautiečiai prisiminkime Lietuvos karalių Mindaugą, kuris anais laikais labai išgarsino Lietuvos vardą!

KARAS KORĖJOJE

Korėjos fronte sąjungininkų daliniai peržengė 38 paralelę ir veržiasi pirmyn. Vietimis paėjo net po kelis desėtkus mylių gilyn ir priešą stumia atgal. Bet žval-

KARINIS laivas Missouri sugrįžo į Korėjos karo akciją ir susaudė Congjin, priešė atsargos uostą, tiklta 45 mylias nuo Sibiro sienos.

NEW YORK. — Dirigentas Artur Toscanini, gavęs telefoninį pranešimą, išskrido lėktuvu į Milan, Italiją, pas kritiškai susirgusią savo žmoną, Carlą.

dentų iškylusių del policininkų nužudimo. Tuo labai pasiljo ryšiai tarp Sirijos ir Izraelio, buvę nuo Palestinos karo pabaigos, 1948 m.

UN prisibijo, kad šios kovos kiekvienu laiku galinčios sužlugdyti ir šiaip silpną žydų - arabų taiką.

gybos pranešimu, priešas esąs gerai įsitvirtinęs kalnuose ir kelius yra užmėnavęs. Todėl sąjungininkų daliniai turi slinkti pirmyn su gautomis žiniomis, priešas traukia apie pusę milijono kinų kariuomenės į kalnuotąsias vietas, kur, manoma, priešė daliniai koncentruojasi, kad metusi į ofensivą.

Oro žvalgyba pastebėjusi siaurės Korėjoje vorą apie 1700 priešė vežimų traukiant link 38 paralelės, puolė ir did. dalį sunaikino.

Balandžio mėn. 5-7 d. virš siaurės Korėjos įvyko oro kautynės tarp amerikiečių ir kinų lėktuvų, atsikridusių iš Mandžiurijos. Kautynių metu amerikiečiai numušė 5 lėktuvus. Visi lėktuvai sovietiškos kilmės. Ir to matyti, kad oro kautynėse dalyvauja Sovietų Rusijos aviacijos lėktuvai, ir kad lėktuvai atskrenda kaip tik iš Mandžiurijos.

Įdomu, kaip toliau reaguos JT diplomatai?, turint galvoj neseniai iš Maskvos oficialiu sovietų valdžios asmenų prasitarimų, kad karo frontui artėjant prie Yalu upės, Sovietų Rusija neliktų neutrali. Iš to tenkadaroti išvadas, kad Sovietų Rusija Mandžiurijoje gali sutelkti kariuomenės dalinius, juos užmaskuoti, o Raudonajai Kinijai neišlaikant fronto, gali pasiųsti papildymus jau tikrų sovietų kariuomenės dalimi. Tačiau gali būti ir noras daugiau įvaryti JT atstovams baimės, kad jie pradėtų varžyti MacArthur'o užsimojimus — sunaikinti Korėjoje priešą ir visą Korėją išlaisvinti.

Višinskis Patekęs

Į Nemalonę!

Vienas Londono laikraštis skelbias, kad Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministras A. Višinskis yra patekęs keistas kitu, greičiausiai Gromyku.

Sovietų Rusijoje tokie triukai labai madoj: šiandieną garbinamas, keliamas į padangę bet visagalui Stalinui kas nepatiko, tai be jokių ceremonijų nusodinamas nuo užimtos garbingos kėdės ir dedamas į archivą arba į kartuves, apšaukus, kad nukrypo nuo Stalino linijos.

SOVIETŲ SAJUNGOS ŽYGDARBS!

"Laisvosios Europos" komiteto pirmininkas C. D. Jackson, pranešė JAV valstybės sekretoriui Dean Achesonui ir FBI viršininkui, kad buvo pagautas ir derifruotas įsakymas, gautas iš Rumunijos, Bukaresto, kur yra kominformo bustinė, likviduoti Msgr. Belą Vargą, pirmininką tautinio vengrų komiteto J. A. Valstybėse ir jo padėjėjus. Tam esą paskirta net 25,000 dolerių suma.

Msgr. Bela Vargas yra katalikų kunigas. Vengrijoje jis buvo išrinktas į parlamentą atstovu ir buvo net

BOSTONAS. — Valstybės Sveikatos Departamentas priėmė planą dviejų miestų — Danver ir Middleton—įgeriamą vandenį dėti fluoriną, kuris tyrinėtojų teigimu, vandeniui suteikia ypatybę apsaugoti dantų gedimą. Massachusetts geriamas vanduo fluorido turi vos dešimtadalį to, kiek reikalinga, kad dantys negestų.

WASHINGTONAS. — Valstybės Departamentas praneša, kad US Izmir, Turkiijoje, konsulate sproguosi bomba. Nuostoliai neminimi. Vedami tyrinėjimai. Pavienės bombų atakos buvusios ant amerikonių diplomatų įstaigų ir Beirute bei Bagdade.

WASHINGTONAS. — Arrijos vadai pareikalavo Kongreso mokėti Korėjos fronto linijose esantiems kariams papildomai 50 dol. ir karininkams 100 dol. mėn. Valdžiai per tai susidarytų 27,000,000 dol. išlaidų per metus.

Šiuo metu Korėjos tarnyboj esama 164,000 karių ir karininkų. Iš jų apie 90,000 dalyvauja tiesioginėse kovose.

Kinai Braunasi!

Indokinija

Prancūzų karo štabas Indokitėjai savaitė iš Kinijos įėjo į Indokiniją vienas kinų batalionas ir dabar operuoja Indokinijos teritorijoje. Formosos šaltiniai jau seniau tvirtino, kad Raud. Kinijos vadas Mao Tse-tungas savo draugui Ho Chi Mink žadėjęs paskolinti karių, ginklų ir medžiagų vedimui kovų Indokinijoje, kad iš ten išstumus Prancūzus ir investus komunistinę santvarką.

jo pirmininku. Vengrijoje įsiviešpatavus bolševizmui, Msgr. Bela Vargas buvo areštuotas, bet laimingai paspruko ir 1947 metais atvyko į Ameriką. Amerikoje jis ir vadovavo Vengrijos egzilinei vyriausybei, kuri turi savo įstaigą New Yorke ir Chicagoje.

Sovietų Valdžia daro visas pastangas Msgr. B. Vargą likviduoti, nes jo įtaka Vengrijoje juo tolyn, tuo didėja ir sudaro daug nemalonumų bolševikams, o partizaninei veiklai duoda impulsą stiprinti veikimą.

MOA TSE-TINGAS. Raudonosios Kinijos vadas, tebelaikomas Maskvos karantine. Kada jam iš ten pasiseks išsprukti, statomas klausukas. Kalbama, kad Kinija įklimpo Korėjoje ir dabar nebegali rasti išieties, kaip iš tos balos išbristi. Už tai visagalys Stalinas ir pasikvietė Moa atlikti medavane - karantiną.

IVAIRIOS ŽINIOS

WASHINGTONAS. — Prezidentas dar pareikalavo ginklų pajėgoms \$6,421,681,000. Šie šeši milijonai dolerių bus pridėti prie \$4,800,000,000, kuriuos kariuomenė turėjo šių metų išlaidoms. Naujai pareikalauta suma bus taip paskirstoma: 2,850,869,000 dol. armijai, 1,645,812,000 dol. laivynui ir 1,925,000,000 dol. oro pajėgoms.

Trumano pareikalauta suma maždaug 3,500,000,000 dol. mažesnė, kaip jis buvo numatęs sausio mėn. Kaip pasirodė, militarinėms reikalams išlaidos buvo mažesnės, kaip buvo galvota.

SCHENECTADY, N. Y.

—Neužilgo piuvėnos bus svarbiausia praktiška dieta karvėms, pareiškė General Electric tyrimų laboratorijos mokslininkai. Šia kryptim tolimesni tyrimai atliekami kartu su bakteriologistais Washingtono valdžios universitete, Pulman, Wash. radiakcija su aukštu elektronų voltažu ar kotodo spinduliais paverčia purią celulozą į piuvėnas lengvai virškinamas karvių organizmo skilvyje.

Tad reikia tikėti, kad karvės greitai laiku susilauks naują pašarą.

WASHINGTONAS. — Esą Korėjos fronte kariai šiomis dienomis bus keičiami naujais iš Jungtinių Valstybių. Per mėnesį manoma bus keičiama po 20,000 karių. Išbuvę Korėjoj ilgiausiai, pirmieji pasieks Ameriką, kur galės pabuti namuose, iki bus išskirstyti po dalinius.

PRAGA.—Pragos laikraštis "Lidove Noviny" pirmuose puslapiuose ragina žmones neapkęsti "Amerikos imperialistus". Laikraštis nurodoma, kad "Amerikiečiai yra didesni barbarai už vokiečius. Korėjoj jie naudoja dujas ir kitas karine teise uždraustus ginklus. "Amerikonų fašistai neužpuola Čekoslovakijos vien dėl baimės Sovietų Sąjungos bei savame krašte taikos sekėjų prieštaravimo."

Mums,—bei visų kitų pavergtų tautų žmonėms,—visa ši šlykšti propaganda bei melas aiškus. Netikėtina, kad kas tokiems teigimams tikėtų, nebent patys rašėjai.

SINGAPORE. — Cino supirkėjai tvirtina, kad Malaja bus finansiniai paliesta, jei Jungtinių Valstybių valdžia numuš cinui kainą. Apskaičiuojama per tai bus nustota 43,300,000 dol.

"AUŠROS SUNŲ" ŠI SEKMADIENI

Worcester, Mass. šį sekmadienį, tai yra balandžio mėn. 15 d. Worcesterio lietuviai turės progą pasižūrėti Sofijos Čiurlionienės "Aušros Sunų", kuriuos Trentinių Meno Mėgėjų Ratelio Dramos Studija suvaidins Aušros Vartų parapijos salėje. Spektaklio pradžia 6:00 val. vakaro.

Veikalą režisuoja Lietuvos Valstybės teatro aktorius Herrikas Kačinskas. Dekoracijas piešia to paties teatro dailininkas Viktoras Andriūšis. Abu menininkai yra atvykę iš Bostono.

"Aušros Sunų" pastymas užtruko ilgoką laiką, nes kai kurie veikėjai keitėsi po kelis kartus, kas darba, žinoma, labai sunkino ir ilgokai užvilkinė. Pagaliau suklijavus veikėjų sąstatą, buvo galima rimčiau dirbti ir reikiama paruošti, ką galėsite pamatyti ir įvertinti, dalyvaudami spektaklyje, nes veikalo pastatymas reikalavo ir iš mūsų žymiųjų menininkų ir iš artistų didelių pastangų, darbo ir pasiaukojimo, kurį rašytai žodžiais visai nebeįmanoma nupasakoti. Gal pakaks tik pažymėti, kad paskutinių septynių savaitių lai-

kotaryje šio veikalo repetitijos vyko kiekvieną vakarą pradedant septyniomis ir baigiant vienuolika val. nakties, o kur dar kelias į namus. Gi, veikalas buvo pradėtas lipdyti jau praeitųjų metų spalio mėn. vidury. Tuomet buvo repetuojama po tris arba keturis kartus savaitėje. Štai darbas, kurį dirbo dramos studijos dalyviai grįžę iš fabriko po dienos darbo.

Veikėjų rolėse yra šie asmenys: Rusteika—L. Jokubauskas, Rusteikienė—L. Savickaitė, Rožė—L. Savickaitė, Jurgis—J. Dubickas, Barbora—A. Kavaliauskaitė, Albinas Stinkis—St. Šiurkus, Petrovas—V. Roševičius, Stolas—G. Čekas ir Šatkus—St. Kleinas. Dramos studijai vadovauja Alb. Gražulis.

Spektakliui bilietai gaunami visose lietuviškose krautuvėse, "Amerikos Lietuvis" knygyne, pas platintojus ir spektaklio dieną prie įėjimo, o, be to, ir Aušros Vartų parapijos raštinėje.

Šis veikalas rekomenduotinas pamatyti visiems.

Alb. Aušra

Bus Gražus Koncertas

Balandžio 21, šeštadienio vakare, Elks Club salėje, 39 Elm St., 7-ta val. visi keliai ves į nepaprastą surengimą. Programa įvairi. Pradedant 7-tą valandą, su koncertu Worcesterio lietuviai tą vakarą turės tikrai ypatingą progą pamatyti ir pasiklausyti vieną iš geriausių Lietuvos Operos dainininką, Ipolitą Nauragio. Dalyvaus taip pat ir Vitalis Žukauskas—žinomas komikas; Vytautas Marijošius; Sv. Kazimiero parapijos didysis choras ir Parapijos Moterų choras, vedamas Juozo Žemaičio.

Koncertu pasibaigus pradės griežti orkestras, smagi muzika ir visi seni ir jauni galės šokti. Žinoma kiek pašokus jau reikės traškulį numušinti! Štai ir viskas ant vietos. Bus paruoštas įvairus ir puikus bufetas. Ir vėl muzika groja—"Uršule! Eiva šokt!"

Jau visi kalba, "Eisim į koncertą ir šokius! Ar jūs ten busite? Tai gerai, pasimatysim ir gal pašoksime sykiu!"

Tai gi, visi į koncertą. Pasimatysime su senais pažįstamais ir susitiksite naujų draugų. Sykiu laiką praleisite smagiai ir kartu paremsite lietuvišką įstaigą; nes visas pelnas skiriamas Nek. Pr. Sv. P. M. Seserų Vienuolyno, Putnam, Conn., kopulycios Statybos Fondui.

Nepamirškite! Balandžio 21, Elks salėje, 7-ta val. vak. Tikietai \$1.25.

Koncerto Rengėjai

Užuojauta

Liudėsio valandoje, poniai Marijai Vaikšnorienei, mirus jos vyrui a. a. Med. Dr. Pranui Vaikšnorui, Worcesterio Lietuvių Tremtinių vardu, reikią gilia užuojauta.

Worcesterio Liet. Tremt. Valdyba

Lietuvių Veteranų Žinios

Komandierius Antanas V. Salasevičius - Savage šaukia valdybą ir direktorius į susirinkimą, ketvirtadienį, balandžio 19, 7:30 val. vakare.

Juozas Simons buvo išrinktas rengimo pirmininku dėl metinio pavasarinio pikniko, kurs bus Lietuvių Ukėšų Klubo "Bungalow", sekmadienį, bal. 29-tą dieną.

Lietuvių Veteranų "bowling" skyrius rengia savo metinį bankietį "Frolics" restorane, trečiadienį, balandžio 25-tą. Prie šio skyriaus arba ratelio priklausau: V. Thomas, J. Listavičius, P. Belauskas, B. Ambrose, A. V. Savage, R. Kurazis, H. Lietuvnikas, L. Mikulskis, J. Sarkus ir A. F. Dailida.

Iš Lietuvių Karo Veteranų sekančieji nariai lankosi į Worcesterio Policijos pagalbinio skyriaus susirinkimus kas ketvirtadienį ir penktadienį: A. V. Savage, A. F. Dailida, B. Ambrose, J. Walinsky, E. Tomkus V. Morkunas, E. Chuplis, C. Simons, A. Rukšnaitis, J. Juges ir J. Zaparauskas.

Vasario 16 gimnazijai ir lietuvių mokykloms Vokietijoje remti.

- Atsiuntė aukų sekančieji asmenys: Orintas, Vytautas 3.00, Šalavėjus, Juozas 2.00, Krasnickas, Juozas 1.00, Žemaitaitis, Mykolas 2.00, Pupka, Juozas 1.00, Kupčiūskienė, Aldona 1.00, Spiridavičius, Česlovas 1.00, Alavošius, Petras 1.00, Šimaitis, Antanas 1.00, Spirauskas, Česlovas 1.00, Snarskis, Zigmas 2.00, Povilaitis, Jonas 5.00, Gerulaitis, Z. 2.00, Aliejūnas, Jonas 2.00

Už gautas aukas aukotojams nuoširdžiai dėkoja— Worcesterio Lietuvių Tremtinių Valdyba

Reikia Darbininko

Ieškoma vyro ar moters vėrėjo darbui, restorane. Mokestis ir darbo laikas pagal susitarimą. Kreiptis "Amerikos Lietuvis" adresu.

"LIETUVAI REMTI ir TREMTINIŲ DRAUGIJOS"

Šeštadienį, BALANDŽIO (APRIL) 14 d.

6 VAL. PO PIET

Lietuvių Klubo Salėje - 12 Vernon Street

Lietuvos Karaliaus Mindaugo 700 metų Krikšto ir Karunacijos Sukakčiai Paminėti

— Ruosia —

Vakara - Koncerta

Koncertinę programos dalį išpildys:

"AITVARŲ" kvartetas, vedamas muziko—pianisto A. Morozinsko iš Brooklyn'o Po programos bus šokiai ir gros linksma JONO DIRVELIO KAPELA.

Visi Worcesterio ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami atvykti į šį parengimą. Čia išgirsite apie MINDAUGO laikų Lietuvos gyvenimą, pasiklausysite nuotalkingų ir linksmy "AITVARŲ" dainų ir maloniai praleisite laiką. Tikėtus galima nusipirkti "AMER. LIETUVIO" redakcijoje, Vytauto Skrinso vaistinėje, "Capitol Market" ant Millbury str., pas platintojus ir prie įėjimo į koncertą. Rengėjai

JUODASIS SOVIETŲ REKORDAS!

Filipinų užsienių reikalų ministras Romulo pasakė: "Sovietų Sąjunga prarijo tris Baltijos valstybes—Lietuvą, Latviją ir Estiją ir uždėjo sunkiausius vergijos reikiame liudime—drauge liudime—Lietuvai Remti Dr-jos vardu.—Valdyba

Kai žiuri į Anglijos vyriausybės asmenų, ir net buvusio premjero Churchillo, pareiškimus, kad su Sovietų Sąjunga reikia ieškoti būdų geruoju išspręsti politinius reikalus, kad su ją palaikyti nuoširdžiausius santykius. Tai netelpa galvoje, kad tokie politikai, ir ypač Anglijos politika, kuri šimtmečiais numatė pirmyn, šiandieną taip yra apmauti ir apakinti.

Ar yra bent viena valstybė, dabar priklausanti Sovietų Sąjungai, kuri būtų laisvu būdu ir gera valia prie jos prisidėjusi? Nera!

Mirties Angelui peranksti pašaukusiam amžinybėn— Gražina Matulevičiūtė jos seseriai ALBINAI, broliui JUOZUI ir brolienei ELEANORAI likusiems dideliame liudėsy reikiame gilia ir nuoširdžią užuojautą. Marija ir Vincas Dabrilos

DEMOKRATŲ BANKIETĖ APSILANKIUS

Prie kelias dienas į "Amerikos Lietuvis" redakcija atėjo senosios kartos išeivis. Įteikė mažą raštą ir prašo įdėti. Pirma kartą skaitau "Worcesterio Lietuvių Demokratų Lygą". Kas tai per organizacija. Kokių ji užsimojimų bei tikslų? Pasiteirauju ir laiško išteikėjas truputį papasakoja. Bet man labai įdomu žinoti ir matyti tą jų parengimą.

Balandžio 7 d. vakare, nors darbu begalės ir visokių reikalų, pasukau iš Ward gatvės į Lietuvių Ukėšų klubą. Eidamas galvoju, kodėl tą patį klubą vadina Piličių ir Ukėšų? Gal jo vaidmuo ar paskirtis yra pakasta. Bet man tas juk nesvarbu, ten lietuviai rengia pobuvį ir dar demokratai, tai juk nenusidėsiu į aplankę. Aš irgi demokratas, už demokratijos principus šiandien atsiduriau toli svetimaj padangėj, už juos ne aš vienas, o tukstančiai žuvo ir žūsta, kad laisvę, tautą, tikėjimą, garbę apgynus nuo sumindžiojimo.

Didelė salė. Gražiai stalai sustatyti, aplink juos šauniai pasipuošusių keli šimtai lietuviškų širdžių. Šnekučiuojasi, valgo, ruko, muzika linksmina dalyvius. Čia prie galo, gražiai papuoštas stalas, jo šonuose stovi dvi didelės vėliavos: JAV ir Lietuvos. Už stalo sėdi žymus šio miesto valdžios ir organizacijų atstovai. Pasiklausiu prie įėjimo, ar galiu padaryti nuotraukas. Kontrolė sutiko ir ejęs tuoj emiausi darbo. Įsikalbu su keliais lietuviais. Jie nuoširdūs. Pradėjo sakyti prakalbas. Jos tokios įdomios ir jautrios. Visi kalbėtojai linki lietuviams demokratams gražaus sugyvenimo ir našios

Balys Svalia

DR. VAIKSNORA - WEIKSNER MIRĖ

Dr. Pranas A. Vaikšnora - Weiksner, Worcesterio policijos gydytojas per aštuonis metus pirmą negu pasitraukė pereitą rudeni, mirė anksti pirmadienio ryte, Sv. Vincento ligoninėje. Jisai nuo rudens sirgo ligoninėje iki balandžio 5-tos dienos. Dr. Vaikšnora Worcesterio medicina praktikavo nuo 1932 metų, atvykęs iš Bostono, kur praktiko du metus.

Dr. Weiksner tapo policijos gydytoju 1942 metais, kad Dr. Joseph A. Scola įstojo į kariuomenę. Pereitą gruodžio mėnesį jis gavo pensiją, kurį prasidėjo nuo rugsėjo 3-čios dienos, kada jisai apsirgo bedirbdamas.

Dr. Vaikšnora baigė Georgetown universitetą ir paskui įgijo Gydytojo laipsnį Lietuvoje. Jisai praktikavo Casualty ligoni-

nėje, Washington, D.C.; Berwind klinikoje, New Yorko mieste; Sv. Juozapo ligoninėje, Parkersburg, W. Va., ir Sacred Heart ligoninėje Allentown, Pa.

Jisai priklausė prie Sv. Kazimiero bažnyčios, Lietuvių Biznierių ir Profesionalų Klubo, Worcester District Medical Society, Worcester Lodge, BPOE; Lietuvių Naturalizacijos Klubas, S.L.A ir L.R.K.S.A. Velionis palieka savo žmoną Maria (Gumauskas) Vaikšnorienę, seserį poniją Kenner, Leonia, N.J.

Dr. Pr. Vaikšnoras bus laidojamas šį šeštadienį, 10 val. ryto iš p. Dirsos kopulycios, 51 Providence str. Gedulingos paimaldos Sv. Kazimiero bažnyčioje. Iš ten vyks į Notre Dame kapus. Giminės, pažįstami ir lietuviai kviečiami dalyvauti.

Prijungiu

Gesą, Siltą Vandeni prie Pečiaus. Įdedu Geso Burnerius.

THOMAS KRAPAS

44 CORAL ST. Tel. 6-4582 - Worcester 4, Mass.

IEŠKO BUTO

Jauna šeima be vaikų ieško 3-4 kambarių buto be baldų. Rąjonas aplink Sv. Kazimiero arba Aušros Vartų parap. Telefonuoti 5-1094 arba 7-1192

Maloni Staigmena

Pagarsėjusio Worc. "Drum Corp'o" vadovė Julija Sinkevičiūtė maloniai sutiko dalyvauti Karaliaus Mindaugo minėjimo programoje ir savo akordionų muzika papildyti "Aitvarų" kvartetą.

Tai gi, worcesteriečiai turėsimė retą progą pamatyti scenoje mūsų mėgiamą "Bugnų trimitų" orkestro gražuolę - vadovę.

Užuojauta Tauriam lietuviui Dr. Fr. Weiksner netikėtai mirus, jo žmonai Marijai Weiksner, kaip "Lietuvai Remti Draugijos" vice pirmininkei, gilaus liudėsio valandoje reikiame liudime—drauge liudime—Lietuvai Remti Dr-jos vardu.—Valdyba

Spaudos Kioske Galima Gauti Knygų: Partizanai Už Geležinę, Uždangos \$2.50, Istoriniai Padavimai 1.25, Nemunas (P. Kolupaila) 2.50, Už Spygliuotų Vietų 2.25, Kelionė 1.25, Šuliny's Sodybė 1.50, Daktaras kišeniuje 1.00, Svetimaj padangėj (eil.) 1.00, Gyvulių Protas 1.00, Mirties Kolona 2.00, Bijunėlis (veik.) 50, Timeless Lithuania (J. Norem) 3.00, Gera sveikata 1.00, Lietuva Tironų pančiuose 3.00, Quo Vadis 1.50, Ivaizios mokyklai knygos. Žurnalų galima pirkti ir prenumuoti: "Lietuvių Dienos" ats. nr. 30c, met. 3 dol., "Karys" ats. nr. 45c met. 4 dol., "Tėviškės Žiburiai" ats. nr. 10c met. 4.50, "Amerikos Lietuvis" ats. nr. 6c, met. 3.00.

Yra įvairių knygų kotologai, kuriuos pareikalavus bus galima pasiūti. Todėl atvykite ir pirkite lietuvišką spausdintą žodį. Jis laukia Jusų. Prie spaudos kiosko veikia Informacijos biuras. Pranešu, kad yra keli tušti butai kurie laukia gyventojų. Prašu kreiptis visais reikalais, 14 Vernon str. Worcester, Mass.

Lietuvis Medžių Ekspertas VINCENTAS J. KARLONAS, Worcester, Mass. atlieka medžių viršūnių kirtimą, šriubavimą, kabeliavimą, apkirpimą, trėšimą, dalimis pripildymą plyšių ir drevių, medelių sodinimą ir apipirkimą—aplaištymą. TEL. 7-2341

Mūsų artimam bendradarbiui, a. a. Med. Dr. Pranui Vaikšnorui mirus, liudėsio valandoje jo mylimai žmonai, p. M. Vaikšnorienei reikiame gilia užuojautą. "Amerikos Lietuvis" Redakcija

VERNON PHOTO STUDIO Daromi paveikslai dėl vestuvių, šeimynų ir pirmos Komunijos, Pilietybės ir kitokių dokumentų. Senas atnaujiname, padidiname ir spalvuojame. Pasirinkimas visokdo didumo remų. Malonėkite atsilankyti pas JONĄ ČERNIŲ, 8 VERNON STREET Worcester, Mass. Atdara nuo 9 - 7 val. p.p.—Phone 5-5575.

Star Shoe Store, Inc. Mes parduodam labai gerus Moterų Sveikatos Batus Geri Batai už Pigias Kainas Batai Del Visos Šeimynos Mes Gwarantuojam Kiekvieną Porą 58 MILLBURY STREET Worcester, Mass. Telephone 2-8221

Edward Yanover's PACKAGE STORE Ušilko TADCASTER Alų \$2.95 už dėžę, plus už bonkas. Rusiškas Degtinė—VODKA 100% Ir kitas Alkoholinius Gėrimus Pašaukite Tel. 2-3381 278 Millbury gatvės Pristatymas nemokamai—perkant alaus dėžę CLARA KAMP turi us garbę pranešti, kad dabar parduvinėja naujos išdirbystės drabužį, sykiu su kitais per visą kraštą skelbtalais. "The Goddess Brassieres" Atrodykite Gyvas - Bukite Gyvos Atleikite Ir Ekspertė Primieruoc Clara Kamp Corset Shop 306 Main gat. - 4 Walnut gat. Kamb. 247 - Tel. 7-1794 Atdara Trečiadienio Vakara

LIETUVIAI AMERIKOJE

HARTFORD, CONN.

Korsakaitė, Kačanauskas ir Žukauskas koncertuos Musų Kolonijoj Sekmadienyje 15 d. Baland. Lietuviai Laukia Šių Artistų Pasirodymo Musų Scenoje.

Daug buvo TMD koncertų musų kolonijoj surengtų, bet sekmadienyje 15 d. bal. įvykstantis meniškasis koncertas klubo salėje, 227 Lawrence str., bus nepaprastas, skirtingesnis už visus praėityje įvykusius meno koncertus, nes šiame koncerte dalyvaus nepaprasti, visoje Amerikoje pagarsėję artistai, p-lė Florence Korsakaitė, dramatiško soprano artistė iš garsiosios Carnegie Hall, kuri savo talentu tiek ryškiai kai musų pagarsėjusi operos artistė Anna Kaskas.

Pianistas Alg. Kačanauskas, sunus garsaus komp. Kačanausko ir literatinis artistas, žymus humoristas Vitalis Žukauskas; šie trys artistai pirmu kartu pasi-

rodys vietos lietuvių scenoje su savo talentais. Rengėjai teigia, kad šis jų pasirodymas ne tiktai sužavės publiką, bet paliks jai ilgai nemirštamus įspūdžius. Tai bus paskutinis meniškasis koncertas TMD užbaigimui žiemos ir pavasario sezono. Kiek teko patirti, bus svečių iš apylinkės kolonijų šiame koncerte, ypač žada daug atvykti New Britainiečių ir Waterburiečių, bei Manchesteriečių, nes visi domisi šiais artistais ir jų talentais. TMD vadai teigia, kad šis bus vienas iš geriausių koncertų viso sezono proga surengtų.

Pilkaukai grįžo iš saulėtos Floridos patenkinti atostogomis. Jų dukrelė Aldona sako: "Visiškai nenuvargau vairuodama automobilį per daug valstijų virš 3 tukst. mylių važiuodama į abi puses."

Svečias aplankė musų koloniją, rašytojas Liudas Dovydėnas, kuris vizitavo p. lietuvius. Jo apsilankymo

W. M. Chase ir kitus vietas tikslo nežinau, bet ateityje sužinosime, bet jis pareiškė man: "Hartfordo lietuvių kolonija mane žavi, ji tokia gyva lietuviškam gyvenime."

Burys vietos lietuvių išvyko į New Yorką PLB-nės įkurdinimo konferenciją. Linkime jiems sėkmės pasiekti vienybės, nepakrikti po konferencijos. PLB tikslas geras, aktualus, bet nelengvai pasiekiamas.

"AL" Rep. VMK

PHILADELPHIA, PA.

Ižmios Viengentės Liga

Teko sužinoti, kad vietini žymni viegentė, p-lė Adelė Smailiūtė, kuri kaipo menininkė, yra tapytoja paveiklų ir skulptorė stovylių, o kartu yra ir uoli visuomeninė veikėja, nes, tarp kitko, išbuvo ir 10 metų sekretorė vietinės 20-tos kuopos Katalikiško Susivienijimo, pastaroju laiku, kaip ir daugelis kitų, ir ji taipgi buvo li-ga pablokšta. K. V.

REZOLUCIJOS:

1. BALF Įstatų Pakeitimo Reikalai:

(a) Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Seimas nutaria teisiškai įkurti BALF apskritis, kurių skaičių ir geografines ribas nustato Centro administracija. Apskričiai saukia savo apygardų suvažiavimus pakartoti per metus. Tėkiuose suvažiavimuose dalyvauja bent vienas BALF Valdybos ar Direktorių Tarybos narys.

(b) BALF Seimas, atsižvelgiant į išlaidas susijusias su seimų sušaukimu, nutaria ateityje seimus šaukti į du metus kartą, o ne į metus kartą, kaip iki šiol buvo daroma. Tuo tikslu BALF įstatų straipsnio 6, paragrafo pirmo pradžią, kur sakoma: "The National Convention shall be held annually", pataisoma šiaip: "The National Convention shall be held bi-annually".

2. Padėka Organizacijoms Dalyvavusioms BALF Veikloje:

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo penktasis Seimas, posėdžiavęs 1951 m. sausio 5-6 dd., New Yorker viešbutyje, New Yorke, turėdamas galvoje, kad paskutinių 15 mėnesių buvyje BALF veiklą labai materialiai ir moraliai rėmė ir jam nuosirdžiai kooperavo įvairios Amerikos Jungtinių Valstijų organizacijos ir įstaigos, Amerikos lietuvių organizacijos ir visuomenės veikėjai, reiskia nuosirdžiai padėką šioms organizacijoms ir įstaigoms:

Advisory Committee on Voluntary Foreign Aid of the United States Government, Displaced Persons Commission, Amerikos Episkopatui, War Relief Services—N. C. W. C., American Council of Voluntary Agencies, International Refugee Organization, Congregational Christian Service Committee, International Rescue Committee, Church World Service, National Lutheran Council, Cooperative for American Remittances to Europe, American Federation of International Institutes, Boy Scouts of America, BALF Vajų Komitetams, Amerikos lietuvių laikraščių redaktoriams, Lietuviškų Radijo programų vedėjams, Lietuviškų parapijų klebonams, A.L.K. Susivienijimui Amerikoje, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, Amerikos Lietuvių Tarybai, Amerikos Vyčiams, Lietuvos Raudonajam Kryžiui, Lietuvių Bendruomenėi Vokietijoje, Buvusių tremtinių organizacijoms, Kanados lietuvių organizacijoms, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungai ir Lietuvių Šalpos Draugijai Prancuzijoje, ir visoms kitoms lietuvių organizacijoms bet kuo prisidėjusioms prie lietuvių tremtinių šalpos, imigracijos ir įkurdinimo darbo Amerikoje ir kitur.

Šia proga Seimas nuosirdžiau-siai dėkoja 1950 m. Direktoriato Tarybai, Valdybos nariams, ypač BALF pirmininkui kan. J. B. Konciui, BALF įgaliotiniams užsienyje, BALF'o Centro administracijai ir BALF apskričių ir skyrių valdyboms bei visiems siems savo aukomis ir darbu vykdant BALF uždavinius.

3. Imigracijos ir Įkurdinimo Reikalai: Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo, Penktasis Seimas, posėdžiavęs 1951 m. sausio 5-6 dd. New Yorker viešbutyje, New Yorke:

(a) Su dideliu pasitenkinimu konstatuoja, kad iš bendros tremtinių masės Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje iki šiol atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes ir čia įsikūrė daugiau kaip 23,000 lietuvių tremtinių;

(b) Aukštai vertina BALF Imigracinės Komisijos atliktą darbą ir reikšdamas padėką sakytos komisijos pirmininkei Alenai Deveniėnei, komisijos nariams: Juozui B. Laučkai, J. Ginkui ir B. Spudienėi, BALF Centro administracijai ir sponseriams, prašo Imigracinę Komisiją pasirūpinti, kad visi lietuvių tremtiniai dar iki šiol palikę Vokietijoje ir Austrijoje, ir kvalifikuoti emigracijai ir įkurdinimui Jungtinėse Amerikos Valstybėse, nedelsiant galėtų atvykti į šį kraštą, pasinaudodami IRO teikiamomis transporto lengvatomis;

(c) Randa, kad yra pribrendęs reikalas BALF'ui įsigyti didesnius namus ar ukį, kame sulaukė senatvės, nedarbingai ar nesveiki lietuvių, neturintieji savų išteklių ar artimųjų, rastų globą ir prieglaudą. Seimas įgalina Direktorių Tarybą ir Valdybą pradėti reikiamus žygius šiam sumanymui įgyvendinti.

IV. Suaktyvinimo BALF'o ir jo Skyrių Veiklos Reikalai:

BALF Penktasis Seimas, turėdamas galvoje, kad ne mažas lietuvių tremtinių skaičius, šiuo metu gyvenančių Vokietijoje ir kitose Europos valstybėse, turės ten palikti dėl to, kad jie arba neatitinka imigracinių įstatymų reikalavimams, arba neturi DP Statuso; kad jų dauguma dėl jų sveikatos stovio, invalidumo ar amžiaus yra ir bus reikalingi medžiaginės ir moralinės globos; kad imigracija dar nėra pabaigta; kad bresta reikalas teikti medžiaginę globą bėdon patekusiems lietuviams ir jų įkurdinimo kraštuose; kad tarptautiniai įvykiai ga-

li pastatyti Europoje palikusius lietuvius prieš naujus bandymus, NUTARTA: BALFo veiklą ne tik testti, bet kiek leis sąlygos, ją dar labiau išplesti, įtraukiant į šalpos darbą visus geros valios lietuvius.

Tam tikslui pasiekti BALF'o Taryba ir Valdyba yra raginamos imtis žygių, kad kiek galint daugiau Amerikos lietuvių organizacijų įstatų nariams ir BALF'o skyrius ir kad Centro vykintai su skyriais būtų galimas nuo laiko būtų iš Centro lankomi ir instruktuojami.

V. Kvietimo Tremtinių Įsijungti į BALF veiklą Amerikoje Reikalai:

BALF Seimas, posėdžiavęs 1951 m. 5-6 dd. New Yorker viešbutyje New Yorke, laikydamas, kad įsikurusieji šiame krašte buvusieji tremtiniai, išnešę skaudžią tremtinio dalią ir daugumoje patys pasinaudoję BALF'o medžiagine parama, gerai supranta ir atjaučia savo brolių ir seserų nepavydėtiną padėtį Vokietijoje ir kitose Vakarų Europos valstybėse ir jaučia tautinę pareigą jiems padėti, džiaugiasi, kad daugelis buvusių tremtinių veikliai įsijungė į Amerikos lietuvių šalpos darbą, kviečia tuos jų, kurie dar iki šiol neįsijungė, organizuoti ar individualiai stoti į gumo sumetimais prisidėti prie gumo sumetinių prisidėti prie visų šiame krašte gyvenančių geros valios lietuvių vykdomo kilnaus šalpos darbo.

VI. BALF Siunčiamų Vokietijon ir Austrijon Gerybių Paskirstymo Reikalai:

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Penktasis Seimas, posėdžiavęs 1951 m. sausio 5-6 dd. New Yorker viešbutyje, New Yorke, laikydamas glaudų ir darnų BALF'o Liet. Raud. Kryžiaus, Lietuvių Bendruomenės ir Tremtinių Komitetų bendradarbiavimą būtina prielaidą BALFo užsibrėžtiems uždaviniams Vokietijoje įvykdyti, su pasitenkinimu konstatuodamas, kad nusistovėjusieji nuo 1946 metų anksčiau sumintų organizacijų santykiai yra davę gerų rezultatų.

turėdamas galvoje BALF'o Valdybos 1950 m. lapkričio 14 d. nutarimą tuo klausimu, įpareigoja naująją BALF Direktorių Tarybą ir Valdybą padaryti nutarimus ir patvarkymus, kurie laiduotų BALF, LRK, Lietuvių Bendruomenės ir Tremtinių Komitetų bendradarbiavimą Vokietijoje ir priderintų jį prie besikeičiančių sąlygų. Visų BALFo gerybių paskirstymą ir išdalinimą Vokietijoje ir Austrijoje vykdo BALF įgaliotinis, dalyvaujant LRK, Lietuvių Bendruomenės ir stovyklų komitetų atstovams.

A TRAVELOGUE OF LITHUANIA IN COLOR AND SOUND WITH SONGS AND DANCES

Visi Pamatykime BROLIŲ MOTUZŲ - BELEKŲ Įdomias Garsines Filmas

1. "TĖVYNEJ BRANGIOJ"—Amerikos lietuvių apdainuota Lietuva keiliaujant po gimtinę: ežerai, banguojanti java, laukai, žydintieji sodai su merginomis, baravykai, šermukšniai, gandrai, zuikiai, sturnos. Lietuvos kariuomenės raiteliai ir savanoriai.
2. "LITHUANIA"—Garsinė anglų kalboje apžvalginė Lietuvos filma, kuri buvo rodyta Washingtono kongreso ir senato nariams, vėliau San Francisco UNO konferencijoje, Pietų Amerikoje: Argentinoje, Urugvajuj ir Kolumbijoje. Filmas aiškina žinomas NBC radijo komentatorius Wm. B. Compton.
3. "KODEL MES BEGOME."—Bolševikų teroro vaizdai iš 1941 metų pavasario Lietuvoje. Pasibaisėtini komunistų "draugų" darbai, kuriuos visas pasaulis pradeda pamatyti.
4. "BE TĖVYNĖS—ISTRĖMIME". Lietuviai DP ir jų liudnas gyvenimas Vokietijoje.
5. "TAG DAY"—BALFo rinkliava New Yorko didmiesty.
6. "TEN KUR NEMUNAS BANGUOJA"—Garsinė ir spalvota gražių Lietuvių vaizdų ir lietuviškų dainų filma.
7. "1938 METŲ ĮVYKIAI LIETUVOJE SPALVOSE:— Konstitucijos šventė, Karo Mokyklos Šv., Pradžios Mokyklų Šv., Žemaitijos Žemės Ukio Parodo ir Kooperacijos šventė.

Pradžią 4:00 val. po pietų
Įžanga 75c suaugusiems—25c vaikams

SEKMADIENĮ

Balandžio - April 29, 1951

LIETUVIŲ UKESŲ SVETAINĖJE

12 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

Į PERGALĖS KOVĄ, PASAULIO PARTIZANAI!

Šiandien žmonija jau perdaug pluduriuoja kraujuose, Paverptos tautos jau perdaug kenčia bėdų ir vargų: Europoj, Azijoje, Amerikoje, net ir kituose kraštuose Nesiras tautos, asmenų, kurie nebut paragavę Maskvos nuody.

Tie nuodai baisieji, toji žmonių gyvenime katastrofa, Nors ir labai gudriai apmascuota "rojaus ir laimės" vardais, Plaukte plaukia į širdį kiekvieno žmogaus trumparegio Iš bedieviško komunizmo ir visų jo melagingų pažadų.

Jie žada žmonijai rojų ant žemės, o duoda gyvenimo pragarą Jie žada laisvę, liuosybę ir turtais aprupint kiekvieną, Bet suteikia vergiją, priespaudą, žmones padaro gyvuliais, Ko neišdryso daryt faraonai, Neronas, Atila ar Hitlerio laikais.

Tat laikas tikrai jau pribrendo, valanda priartėjo, Jungti žūtbutinėn kovon visas narsiasias pajegas: Suburti tarptautinėn armijon šaunius partizanus, Ir be gailėsčio smogti mirtiną smugį slibinui Maskvos.

To slibino devynvalvio visa išmintis ir galybė tikra Yra kremlius raudonasis, arba kraugėringa Maskva, Ten sudaromi slastai tautoms atskirai ir pasauliui, O tam viskam dirguoja "Politinis Biuras, bei 13 šaika."

Nenuostabu tat, kad jie su kuku - dalgiu išžudė Jau milijonus nekaltų žmonių, pavergė daug tautų, Visai be kaltės sukimšo 20 milijonų į katargas Sibire, Ir patį Dievą, tikėjimą neva išstumė iš Rusijos ribų.

Juk pati geležinė uždanga yra tai pragaro tikrieji vartai, Už kurių ašaros, kraujas, badas, ir kančios susimaišo sykiu, Ir šiandien kenčia tēnai 170 tautų su 165 kalbų ir tarmių, Tą baisią komunizmo vergiją jau virš 30 metų žiaurių.

Taigi, pasauli teisingas, jei tebeturi dar savo krutinę. Bent kibirkstėlė artimo meilės, žmoniškumo jausmų. Tuojau pradėk burti LAISVĖS KARIUNUS—VISUS PARTIZANUS, Ir pakelk lemiantį mirties ginklą prieš Maskvą—sostinę vergijos.

Jei šiandien, civilizotas pasauli, neįstengsi to padaryti veikiai, Ryt gal bus jau pervėlu . . . pats busi surakintas vergijos Pančiais geležiniais ir vietoj laisvės, liuosybės, demokratijos, Per ilgus šimtmečius kentėsi tironija, kaip kokksai darbo gyvulus.

Jei greit nesiras tarptautiniams partizanams vadų tinkamų, Tuomet neužilgo LIETUVIS - AUKŠTĀITIS stos narsiai priešakyje visų, Ir tarsi ANTRASIS - VYTAUTAS DIDIS žalgiryje prieš teutonius, Jis sugebės duot mirtiną smugį, raudonajam Maskvos slibinui.

Šis tai ir yra balsas vieningas kentančių, pavergtųjų tautų, Tai yra karštas troškimas daugumos partizanų šalių įvairių: Triumfalej pergalės kovoje težusta bedievybė, vergija, Maskva, O ryt pasaulis lengvai atsikveps su tikra Dievo palaima ! ! ! !

PADANGBIS ARAS.—

AMERIKOS LIETUVIS
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
 Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S.	\$4.00	In Foreign Countries	\$6.00
Two Years Subscription	\$7.50	Two Years Subscription	\$11.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$3.00

Single Copies 5 cents
 Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis Prenumerata: S. V.	\$4.00	Užsienioose — Kanadoje	\$6.00
Dviejm Metam	\$7.50	Dviejm Metam	\$11.00
Pusmet Metų	\$2.00	Pusmet Metų	\$3.00

Prenumeratas pradžia skaitosi nuo uždarymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

Ką Sovietai Pirmiausia Puls: Aliaską, Japoniją ar Aziją?

Paskutiniu metu yra ma-dinga spėlioti, kur ir ką ka-ro atveju pirmiausia sovie-tai puls. Šia tema amerikie-čių žurnalas LOOK paskelbė straipsnį, kuriame bandoma spėti, į kur sovietų puolimas gali būti nukreiptas. TREMTIES skaitytojams kalbamo straipsnio mintys pateikiamos ne tiek dėl spēliojamų sovietų puolimų, kiek dėl gana objektyvios in-formacijos apie Sibiro vaid-menį Sovietų Sąjungai kariniu ir ukiniu požiūriu. LOOK šiaip samprotauja-ma:

Ten toli už geležinės už-dangos mažai žinomuose Si-biro plotuose su jų žemės lo-biais, šių dienų Sovietų Są-junga kuria plačią karo pra-monės imperiją. Tai naujas jėgos centras, kuris sudaro grėsmę ne tik Aliaskai su Japonija, bet greičiausiai ir visai Azijai.

Prieš kiek laiko LOOK pavadė Kalifornijos un-to moksliniam asistentui Ste-venui P. Nageliui atbaigti ir viešai paskelbti išsamią apie Sibiro karinį ir ekonominį pajėgumą. Prie minio dar-bo jis išsėdėjo apie dvejus metus, iš pačių pagrindų iš-studijuodamas Sovietų leidi-nius, taip pat britų, am-čių ir prancūzų specialių organų pranešimus ir JAV atsakin-gių valdininkų samprotavi-mus, taip pat dalyvaudamas 25,000 vokiečių buv. karo be-laisvių apklausinėjimuose.

Nagelio paskelbtaisiais duomenimis Sovietų Sibiro armijos turi 750 000 karių (kitomis žiniomis apie 1 mi-lijoną), kurie sudaro tikrą raud. armijos elitą. Tai pa-čios rinktinės Sovietų divi-zijos. Tarp jų nemaža yra parašutininkų ir šarvuotųjų dalinių. Jais remia apie 40000 lėktuvų ir apie 100 povand. laivų, aprūpintų moderniaisiais vokiečių inžinierių pa-gamintais „Šnorkeliais“, vi-sos tos divizijos yra vado-vaujamos maršalo Malinov-skio.

Šiuo metu laukinį Sibiro veidą stengiasi iš pagrindų paversti ten vykdoma pra-monės revoliucija. Statomos naujos įmonės ir fabrikai, iš Rusijos perkeliama istisos pramonės šakos. Tuose plo-tuose, kur dar 1926 m. nebu-vo nė 5 mil. žmonių, šandien gyventojų skaičius yra pa-dvigubintas ar net patrigu-bintas. Kitų teigimų, Sibiro ištekliai ir pajėgumas gali būti net didesnis nei ji įver-tina Nagelis. Kad ir kaip ten būtų, tačiau viena yra aišku, jog Sov. S-ga Rytų Sibire yra sukūrusi stiprų karinį-ekonominį vienetą. Galimas dalykas, žurnalo teigimu, ar ne tik galingiausiai iš visų 6

atskirų sovietinių pramonės sričių.

Pats R. Sibiras išraizgytas tankaus karinių bazių ir pra-monių centrų tinklu. Visų ginkl. pajėgų vyr. būstinė yra Čitoje; Dairene, pateku-siame sovietams pagal gar-sųjį Jaltos susitarimą, įsi-kuręs 3-osios armijos šta-bas. Toks Komsomalskio miestas 1940 m. turėjo tik 70,000 gyventojų, šandien gi jau turi 250,000. Magada-nas su savo pramone per ke-lėtą metų išaugo iki 100,000, Chabarovskas gal net lenk-tyniauja su Vladivostoku. Staigus pramonės augimas rodo, jog sovietai ten nori susikurti savąjį Ruhro kraš-tą. Anapus Beringo sąsiau-rio šiuo metu turi sutelkę rinktines divizijas. Pabėgęs sovietų aviac. leit. Pirogovas ir kai kurie kiti rusai tvir-tina, kad smugio į Aliaską galima laukti netolimoj ateity.

Antras Sovietų taikiny — Japonija. Nusivylę, kad Ja-ponija pagal Jaltos sutartį nebuvo pavesta jų tiesioginei kontrolei, o telaimėjo tik tai, ką maždaug turėjo prieš Rusų - Japonų karą, jie, ma-tydami japonų stiprėjimą ir bijodami, kad su laiku tie neišaugtų į dominuojančią Tol. Rytuose pajėgą, nori ten smogti ir Japoniją už-grobtį greičiau, net ta sus-kubs kaip reikiant atsikurti.

Trečias galimumas, kad iš ten išeis armijos likusiai Azijai „išvaduoti“—taip pat nėra be pagrindo, atsime-nant tai, jog sovietai visą R. Europą „įtraukė į savo orbitą“, su kur kas mažes-nėmis pajėgomis; be to, Si-biro armijos yra sovietų pa-sididžiavimas, Stalino at-šauktos iš Rytų tik jos ir nacius sutriuškino prie Maskvos.

Šandien ten pagaminamas apie 17% viso Rusijos plieno, gaunama 25% anglių ir 5% naftos. Tiesa, tai nežymūs skaičiai, palyginus su JAV, tačiau nereikia užmiršti, kad čia viskas yra vietoje drauge su milžiniškoms ka-ro šaudmenų atsargomis. Prie tų atsargų palidinimo, kaip pastebi ironiškai LOOK, prisidėjo ir patys amerikie-čiai. Pagal nuomos paskolos sutartį jie, spirdami Staliną stoti karan prieš japonus, pasiuntė sovietams 800,000 tonų visokių karinių pra-monių medžiagų. Paskiau pa-sirodė, jog gautosios para-mos sovietams visai neteko prieš Japoniją panaudoti. Ir užuot padėję amerikie-čiams, jie tuo budu su laiku tiktai susistiprino savo at-sargas, dabar nukreiptas jau amerikiečių ginklais prieš jų siuntėjus.

Iš „Tremties“

raščio likti tokiai kolonijai būtų labai liudna. Per jį skelbiatės, darote įvairius parengimus ir be to savo gyvenimą užrašote lietuviš-ku istorijon. Jei laikraštis turėtų lėšų, tai visą lietuviš-ką gyvenimą galėtų netik atžymėti, o ir paveiksluose

Mūsų Dienų Ivykiai

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

REIKALU

... Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada. Savo tėvų išlaikytą Lietuvos tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartomis, kad amžinai gyventume.

(Iš Lietuvių Chartos).

Šandien mūsų spaudoje ir organizacijų susirinkimuose daug rašoma ir kalbama apie kurimą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės. Ir nei vienas susipratęs lietuvis šandien neabejoja, kad ši organizacija yra reikalinga, tačiau praktiškai pačios bendruomenės organizavimas vyksta labai pamažu. Ypatingai šiuo reikalu įdomi padėtis susidarė J. A. Valstybėse, tame krašte, kur lietuvių tautinės bendruomenės organizavimui daroma mažiausiai sunkumų, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimas dar vis yra tik komisijų ir suvažiavimų studijose bei diskusijose.

Kanados, Anglijos, Australijos ir Europoje pasilikę lietuviai, nežiurint jiems nepalankių sąlygų, jau veik susiorganizavo į P.L.B. skyrius, o J.A. Valst. dar vis tik kalbama, renkamos komisijos, ieškoma tam teisinės formos ir t.t. Reikiama delsiama, nežiurint tai, kad nutautėjimo procesas eina dideliu greičiu ir lietuvių skaičius kaskart mažėja.

Jeigu kiekvieno lietuviu, pasilikusio tėvynėje, pagrindinis uždavinys yra išsaugoti savo gyvybę, savoje teritorijoje, tad kiekvieno lietuviu atsidurusio už Lietuvos ribų pagrindinis tikslas yra išlaikyti savo tautinę bendruomenę.

Čia klausimas yra ne kokios naujos organizacijos kuri-mas, kaip dėl to baiminasi kai kurios senosios Amerikos lietuvių organizacijos ir jų veikėjai, bet mūsų pačių, nulaužtų nuo tautos kamieno, lietuviškos gyvybės išlaikymas.

Senieji Amerikos lietuviai, spaudoje nagrinėdami šią idėją, nori pirmesti vien tremtiniams, kaip importuotą čia iš Vaka-rų Europos. Štai žurn. Domas Aidokas „Amer. Liet.“ Nr. 12 pastebi. Esą sukurtą P.L.B. mintis kilusi tremtinams ir tik jie vieni ją propaguoja, o Amerikos sąlygose ji yra svetimas. Esą tremtiniai savo suvažiavimuose šiuo klausimu išvysto gilias aka-demines diskusijas, tačiau konkrečiai nuveikiama labai mažai. . .

Su tokiomis žurn. D. Aidoko mintimis ne visai pilnai galima sutikti: pirma, mintis sukurti visus pasaulio lietuvius į vieną tautinę bendruomenę nėra nauja. Ji kilusi Nepriklausomos Lie-tuvos laikais „DRAUGIJA UŽSIENIO LIETUVIAMS REMTI“ buvo pradėjus šią idėją realizuoti, tačiau politinių sąlygų pasikeitimas Lietuvoje ją sutrukdė. Pasitraukę iš tėvynės lie-tuviai, šią idėją vėl pradėjo gaivinti tremtyje.

Tačiau, kaip kiekvienai naujai minčiai ar idėjai reikia skinti sunkus kelias, kol ji prigyja ir išsišakoja, taip ir P.L.B. idėjai, patekus tarp lietuvių išėjusių kartų Amerikoje, augusių skirtingose laiko, kultūros ir socialinėse sąlygose, išsivystyti sunkiai ir lėtai sekasi. Ir dėl to nenuostabu, kad dėl šio klausimo tremti-niai taip sielojasi ir daug laiko pašvenčia jos propagavimui.

Įdomu, kad šis klausimas itin gyvas ir kelia susirūpinimą daugiausia tik mūsų senosios kartos veikėjuose, kuriems ma-žiausiai grėšia nutautėjimas, kaip tuo tarpu mūsų jaunimas, sto-vėdamas nutautėjimo kryžkelėje, rodo labai mažai iniciatyvos! Kaip tik mūsų jaunosios kartos pareiga yra aktyviai pasi-priešinti prieš lietuvių nutautėjimą ir kovoti už lietuviškumo iš-laikymą. P.L.B. kaip tik yra viena iš svarbiausių priemonių šiai kovai vesti. P.L.B. pagrindiniu uždaviniu ir turėtų būti kulturi-nių sąlygų sudarymas lietuvių bei išsilaikyti.

Šiam tikslui P.L.B. turėtų organizuoti lietuviškas mokyklas, lietuvišką spaudą. Lietuviškose mokyklose turėtų būti dėstoma lietuvių kalba, lietuvių literatūra, istorija, Lietuvos geografija. Tačiau dėja, lietuviška spauda, knyga darosi vis retesniu sve-čiu lietuviu knygynėly, o vaikai visiškai palikti amerikoniškos mokyklos globai. . . .

P.L.B. žinioje turėtų būti ugdomi ir lietuviški teatrai, chorai, tautinio meno Ansambliai, sporto klubai.

Be šių minėtų kultūrinių uždavinių, turėtų būti kreipiamas dėmesys į lietuviškos šeimos kurimo ir išlaikymo klausimą bei ekonominius uždavinius.

1. Kiekvienam turėtų būti aišku, kad P.L.B. pagrindinės pa-jamos negalėtų susidaryti vien iš aukų, bet reiktų visiems lie-tuviams, nežiurint amžiaus ir lyties, apsidėti tautiniu solidaru-mo mokesčiu. Solidarumo mokesčio didis ir jo išrinkimo forma turėtų būti labai pritaikyta prie vietos gyvenimo sąlygų.

2. Pagrindinis politinis P.L.B. uždavinys, turėtų būti akty-vus prisidėjimas prie Lietuvos laisvinimo ir Nepriklausomos Val-stybės atkurimo. Šiame reikale ji tiek moraliai tiek materialiai turėtų remti lietuvių politinių centrų veiklą ir laikyti glaudų ryšį su tarp kontinentų išblaškytais lietuviiais.

Šiame svarbiame P.L.B. organizavimo darbe jaunoji lie-tuvių karta negali likti pasyvi, juo labiau, kad jis neša atsakomy-bę už savo pasilikusių tėvynėje brolių - partizanų kraują, kurie šandien su ginklu rankoje kovoja už lietuviškumo išlaikymą ir Lietuvos Valstybės atkurimą. Nepagrįstas, atrodo, ir senųjų Amerikos lietuvių organizacijų baiminimasis, kad P.L. Bendruo-menė sugriaušiantis jų sukurtas organizacijas. Juk Jungt. Amer. Valstybių Parlamentas nepanaikino ir nesusiaurino atskirų val-stijų (States) autonominių teisių, bet jas reprezentuoja remia ir palaiko.

Yra vilties, kad A. L. Tarybos suvažiavimo išrinkta komisi-ja šiam klausimui tirti, išklausius mūsų visuomenės balso, su-ras tinkamą kelią ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė JAV bus įkurta.

užfiksuoti. Ta pačia proga, jei jūs malonūs skaitytojai; organi-zacijos, draugijas rengiate, kokias iškilmes šventes, ma-lonėkite pranešti Redakci-jai, šį pasiųs savo reporte-rius, fotografus ir tuo jam-žins visą jūsų gyvenimą. Tad visi į talką kuo kas galit. Laikraščio Redakcija už tai bus nuoširdžiausiai dėkinga. Rašykite, kas kaip mokate, visi raštai, ir žinios bus mielai sunaudotos. Lau-kiam.

Redakcija

KAIP AMERIKIEČIAI GALI SUSTIPRINTI DEMOKRATIJĄ

Šiame kritiškame laike pasa-lio istorijoje, daugelis amerikie-čių nori apsaugoti ir sustiprinti savo gyvenimo sistemą ar „bu-dą“, kurią mūsų kraštas yra pasiekęs. Ši bendravimo sistema kuri pasireiškė žmonių valdžio-siveis apie 17 milijonų bakterie-Amerikos gyvenimo oudas. Ir kiekvienas amerikietis savo ini-ciatyva, gali prisidėti prie jos apsaugojimo ir išlaikymo.

Nesenai ta pačia tema pasi-rodė straipsnis viename Ameri-kos žurnale Womens Home Com-panion, pavadintu „Kaip Jūs as-meiškai galite prisidėti prie komunizmo sulaikymo?“. Straip-snį parašė Howard Whitman ir jis pabrėžia daugelį įvairių bu-dų, kuriais kiekvienas asmuo gali prisidėti prie įvykdinimo Amerikos gyvenimo sistemos.

Pav. straipsnis primina, kad progos jaunimui yra vienas iš svarbiausių ramščių mūsų gy-venimo sistemos ir pataria, kad kiekvienas amerikietis gali pa-dėti pasamdydamas jauną vyrą arba merginą įvairiems darbams toms dienoms kada jie nelanko mokyklų arba šeštadieniais. Ga-lima ir surasti vietų gimnazis-tams krautuvėse arba pramonė-se, tokiu budu jie pramokos am-ų ir įsigys biznio patyrimo.

Kitas svarbus ramstis Ameri-kos gyvenimo budu yra laisvos įmonės sistema—dabar visiškai sunaikinta šalyje už Geležinės Uždangos. Nors laisvos įmonės sistema turi klaidų ji vistiek suteikia daugiau gyvenimo ger-ybių didesniai žmonių skaičiumi, negu bet kuri kita sugalvota sistema. Kaip amerikiečiai gali asmeniškai palaikyti šią gyveni-mo sistemą laisvą ir augančią? Įvairiais budais. Pav. naują val-gių arba radijo aparatų krautu-vė atsiranda Jusų apylinkėje. Jusų apylinkės gyventojai gali padėti pirkdami kas jiems rei-kalinga tose krautuvėse. Musų, yra konkurencijos sistema, ir žmonės tenai eina kur jiems geriau patinka, arba kur jie gauna geresnį patarnavimą.

Amerikos gyvenimo budas yra pagrįstas įsitikinimu žmogaus kilnumu ir vertingumu, visiškai neatsižvelgiant į jo rasinį tau-tinį, tikybinį arba socialinį fo-ną (background). Bet visvien, galima pastebėti, kad diskrimi-nacija egzistuoja šian bei ten musų krašte. Kiekvienas jaučia kad yra rasinė problema. Kaip galima panaikinti tokią proble-mą? Reikia kaupti dėmesį į taip vadinamus „mažus“ dalykus — pav., viena moteris, provincijos turge, išgirdo radijo pranešimą pavadinant jauną negriuką

„snowball“, ir „chocolate drop“ —tie pavadinimai pritaikinti tik-tai negrams. Ta moteris priėjo prie pranešėjo ir jam tyliai pas-tebėjo—„to vaiko vardas yra Edwardas—ar nebutų daugiau amerikietiška pavadinti jį nuo-savu vardu?“

Kadangi musų valdžia nėra politbiuro diktatura, bet yra išplaukianti iš žmonių, žmonių naudai, ir įvykdinta žmonių, kiekvienas gali jaustis jos da-limi. Tai yra lengviau negu žmonės gali manyti. Vieton kal-bėti apie „valdžią“, galima sa-mykti „musų valdžią“. Vieton „tie žmonės Vašingtone — musų žmonės Vašingtone“. Ir jeigu kaž kas pakritikuose musų val-džios sistemą, mokyklas arba įvairias kitas įstaigas, ameri-kiečiai gali atsakyti—„taip, mes žinome, kad pas mus yra klai-dų, bet mes bandome jas ati-taisyti.“

Šiame laike, kada kitose pa-saulio kraštuose musų ydos yra padidintos ir musų atsiekimai sumažinti, amerikiečiams yra la-bai svarbu įrodyti savo pasiti-kėjimą demokratijai.

Amerikiečiai gali tai padaryti visokiais budais. Jie gali akty-viai dalyvauti vietinėse tėvų -mokytojų organizacijose, gali savanoriai užsiregistruoti, prie Raudonojo Kryžiaus - apsaugos darbams—gali prisidėti prie įvai-rių apylinkės darbų. Jie gali bal-suoti visuose rinkimuose, suži-nodami, prieš tai, apie savo kan-didatų vertesbę. Jie rimtai turėtų traktuoti savo piliečio parei-gas—pav.—jie neturėtų atsisa-kyti nuo teismo (jury) pareigų, arba policininkui juos sustab-džius dėl greito važiavimo auto-mobilyje, jie neturėtų jam duoti „kyši“ ir vėliau kalbėti apie policijos pakrikimą.

Asmenine akcija sustiprinti ir apsaugoti Amerikos gyveni-mo budą, sako Womens Home Companion straipsnis, gali pasi-reikšti tyliais ir mažais atodai-rumais—žmogus pakelia popie-rių nuo gatvės, ir įmeta į gur-ba—moteris padeda luošam pe-reiti per gatvę. Važiuodamas au-tomobilyje žmogus sustoja, ypač kur randasi ukių rajonas, ir nu-siperka šviežių daržovių nuo vaikų tam tikslui pastatytose palapinėse. Autobuso šoferis pa-laukia žmogaus, kuris truputį paveluoja, ir užsitarnauja iš jo nuoširdų „ačiū“. Visa tai, yra kraujas demokratijos gyslose. Tai yra žmones, kurie drauge dirba ir gyvena bendrai gero-vei. Taip gyvendami jie sudaro puikią atsparą prieš visas tota-litarizmo formas.

ŽODIS SKAITYTOJAMS

„Amerikos Lietuvis“ šian-dien turi negausia savo skai-tytojų šeimynelę. Laikraštis įjais lanko jau 44 metus. Daus-gis su juo taip susigyveno ir kiekvieno lietuviu pasidarė laukiamas svečias. Jis pa-duoda šiek tiek paskutiniųjų žinių, savaitės apžvalgą, įvairių politinių, mokslo raštų, Worcesterio ir Ameri-koje lietuvių gyvenimo ži-nias.

Laikraštis galimai nori prisitaikinti prie savo skai-tytojų. Redakcija nori žino-ti, ko skaitytojai trokšta, kas juos idomauja, žodžiu pritaikinti visą laikraščio turinį skaitytojams. Todėl buvo kreiptasi su trumpais paklausimais į skaitytojus Iš gautų keletos laiškų

dar negalima orientuotis. Ma-t o m a i musų skai-tytojai laikraščiu yra paten-kinti, o gal kiti ir nediršo savo mintis pareikšti. Bet, kartais užkulisuos girdisi kaikurios pastabos. Drįskit parašyti.

„Am. Lietuvis“ skaitytojai! Jei jūs norite, kad laikraštis toliau gyvuotų ir patiktų, rašykite savo pageidavimus. Platininkite ir prenumeruoki-tės, nes šandien „A. L.“ ne-ša nuostolį. Poperis pabrang-go, o prenumerata buvo ir bus ta pati. Todėl reikia, kad kiekviena lietuviškoji šeima musų kolonijoj ir ki-tur jį skaitytų, remtų. „A. L.“ nori lygiai visiems tau-tiečiams patarnauti, jis nori būti nepartinis. „A. L.“ to-

leruos visų įsitikimus. To-dėl jame tilps įvairūs straip-sniai ir tokiu budu įtiks pla-čiajai musų lietuviškai vi-suomenei.

Todėl, visi suraskime nors po vieną naują skaitytoją, Tu pagelbėsite laikraščiu ir jo egzistencijai. O be laik-

Z. GERULAITIS

LIETUVA IR LIETUVIAI ANGLŲ LITERATUROJ

(tąsa)

Rašoma, kad Lietuvos nepriklausomybė paskelbta Vilniuje 1918m. vasario 16d. Pažymėtos Rusijos ir vokiečių okupacijos.

Šioje knygoje yra Europos žemėlapis, kuriame Lietuva pažymėta su Vilniumi, bet be Klaipėdos.

Dobužinskio iliustruotas Veikalas

"Prelude To Ballet", parašyta Arnoldo L. Haskell. Šią knygą yra iliustravęs žymus lietuvių dailininkas, pasaulinio masto dekoratorius, Mykolas Dobužinskis. Knygoje yra 12 jo grafikos meno darbų. Vienas puslapis skirtas aprašyti dail. M. Dobužinskio teatrinio meno veikalai.

"The Memel Statute" — autorius Thorsten V. Kalijarvi. Tai didelio formato 256 psl. knyga, išleista 1937 mt. Joje rašoma apie Klaipėdos kraštą, jo istoriją, apie sukilimą ir prisijungimą prie Lietuvos, ir aiškina mas Klaipėdos statusas.

Rašydamas šią knygą autorius naudoja šiuo lietuvių autorių knygomis: Arvydo Felekso, W. Gaigalaičio, M. Grigaičio, A. Smetonos ir Vyduono raštais bei knygomis.

Britų Konsulo Knyga

Lietuvos bičiulio, buvusio Britų konsulo Kaune ir Vilniuje E. J. Harrisono parašytos brošiūros "Lithuania's Fight For Freedom", išleista jau trečia laida. Lietuvos ir lietuvių tautos kančios santrauka anglų kalba.

Antroji Sovietų Okupacijoj

"Some Aspects Of The Soviet Russian Rule in Occupied Lithuania". June 15, 1940—June 15, 1950. Ten Years of Lithuania's Sufferings under Foreign Tyranny, 45 psl. atspausdinta apolografu, Londonas, 1950 mt., 280 psl.

Pirmoje dalyje suglaustai pateikiama medžiaga apie sovietų okupaciją ir lietuvių tautos bei jos ukio naikinimo budus per paskutinį dešimtmetį. Knygoje supažindinami skaitytojai su Rusijos carų ir vėliau sovietų siekimais Pabaltijy, apžvelgia ir praktišką šios politikos vykdymą: aprašo septynias masines deportacijas 1949—1950 m., tų deportacijų techniką ir pravedimo budus, baisiasias deportacijų scenas, patiekia keletą atskirų atsitikimų aprašymų. Specialiame skyriuje plačiau kalbama apie lietuvių gyvenimo ir darbo sąlygas tremtyje—Sibiro koncentracijos stovyklose, Donbaso kasyklose, didžiulį mirtingumą. Toliau eina Lietuvos sovietizacijos medžiaga—kolchozų steigimas, ukio naikinimas ir t.t.

Antroje leidinio dalyje, kuri užima lygiai pusę visos knygos, patiekiami Lietuvos sovietizacijos dokumentai: kai kurie Sovietų Rusijos vadų ir jos spaudos pa-

reiskimai Lietuvos reikalui, keletas lietuvių tremtinių iš Sibiro atsiųstų laišku ir kt. Rusijos vietų. Be to, paskelbti sovietų tardymo metodus vaizduoją dokumentai.

Gielgudo Autobiografija

Susipažinkime su John Gielgudo autobiografiniu veikalu "Early Stages", the Falcon Press 1948 m. leidinys.

John Gielgudas yra senos lietuvių aristokratų kilmės, vienas žymiausių Anglijos scenos artistų, savo vardą išgarsinęs kaip Shakespearo veikalų aktorius. Savo autobiografijoje John Gielgudas rašo: mano pavardė nėra škotiška, bet lietuviška, ir aš jos nekeisiu.

1949 m. pavasarį Londone mirė Pranas Gielgudas, 87 mt. amž., kurio trys sunus plačiai žinomi Anglijoj ir jos dominijose. Lews yra pargarsėjęs poetas, Vala—rašytojas, šiuo metu radijo televizijos teatro direktorius, ir John—žymiausias anglų scenos aktorius.

Velionio Prano Gielgudo senelis, Jonas Gielgudas, buvo kilęs iš Lietuvos ir artimai giminingas Tiškevičiams ir Čemetams. Po nepavykusio 1831 m. sukilimo pasitraukė į Prancūziją, o iš čia atkeliavo. Angliją ir apsigyveno.

Anglų spauda minėdama Prano Gielgudo mirtį, pažymėjo didžiausiomis raidėmis, kad jis buvo "of Lithuanian ancestry".

Mums lietuviams—tremtiniam Gielgudai yra įsakmus testamentas. Žmogus, iškilęs į pačias scenos meno viršunes, neprisisegė sau naujų pavardžių, nesidavė pravardžiuojamas, bet didžiuojasi savo sena lietuviška kilme, pasilaiko prosenelių pavardės palikimą.

Žurnalisto Ir Lordo Leidiniai

Įdomi žymaus anglų žurnalisto Peter Matthews knyga "Europeon Balance", Chatto and Windus 1945 m. leidinys. Joje daug kalbama apie Pabaltijo valstybių likimą bei vaidmenį prasidedant antrajam pasauliniam karui.

Nesenai knygų rinkoje pasirodė lordo Vansittarto parašytas veikalas "Even Now", Hutchinson and Co. leidinys.

Žinant lordą Vansittart'ą esant žymų anglų politiką ir didžiausį antikomunistą, suprantama, kad Pabaltijo valstybių klausimas dažnai minimas jo knygoje. Lordas Vanstittart'as savo knygą baigia vieno Lietuvos radijo pranešėjo viešu pareiškimu, kuris pavaizduoja 1940 mt. bolševikinio "liaudies seimo" užkulisį, "garsiuosius" to seimo rinkimus ir Lietuvos žmonių valios suklustojimą.

(Bus daugiau)

TEVAS IR MOTINA

Tikrai išlavintas jaunuolis esti mandagus ir drausmingas ne tik santykiuose su svetimaisiais, bet pirmoj eilėj su savo tėvais, broliais seserimis ir su tarnais. Tikrasis džentelmenas su kiekvienu elgiasi riteriškai. Šią pažymėti aš jaučiu reikalo dėl to, kad pasitaiko jaunuolių, kurie mano, jog mandagumas esąs reikalingas tik svetimųjų draugijoje. Su savo draugų seserimis jie elgiasi labai mandagiai, tuo tarpu savo seserims moka parodyti tik šaltą, aikštingą budą. Svetimiesiems jie malonūs, bet savo tėvų tarnams—grubūs ir net žiaurūs. O kai kurie net santykiuose su savo gimdytojais, ypač brendimo metais, yra irzlūs, paniurę, aikštingi ir visados linkę priešintis. Ir liudna žiurėti, kai toks jaunikaitis mano esąs išmintingesnis už savo tėvus, o pagarbą, paklusnumą ir meilę laiko tokiais dalykėliais, į kuriuos neverta kreipti rimtesnio dėmesio. Yra tikra, kad Dievas davė mums tėvus vadovauti ir busi vertas tik pasigailėjimo, jei jų negerbsi ir nemylėsi. Vėliau butų skaudu prisiminti, kad sąmoningai niekinai savo gimdytojų meilę ir kasdienais savo elgesiais padarei jiems tiek rupesčio ir susikrimitimų. Jeigu jie yra jau mirę, jų asmens tuomet šviečia dar skaidriau, ir skaudu prisiminti gimtuosius savo namus, žinant, kad pats ten buvai priežastis daugelio nemalonumų, kad vietoj džiuginęs savo tėvelius, nekartą juos skaudinai ir pykinai.

Jaunesnįjį tavo broliai ir sesutės irgi nėra tam, kad juos kankintum arba ant jų nusiskundimų dėl finansinių sunkumų. Ta padėtis dar sunkes, nes kas gi benorės-skelbtis ar skaityti laikraščius, kuriuos demokratinės valstybinės įstaigos paskelbė žalingais priešvalstybiniais.

Spaudoj ir Gyvenime

DR. J. DAUGAILIS

Washingtonas Pasmerkė "Laisvę" ir "Vilni"

Priešvalstybinę veiklą tyrinėjanti kongreso komisija Washingtone paskelbė sąrašą organizacijų ir leidinių, kurie yra pavojingi Amerikos saugumui. To leidinio antraštė "Guide to subversive organizations and publications" (and appendix), paruose ir išleido: Committee on UN-American Activities, U. S. House of Representatives, Washington, D. C., išleista 1951 mt. kovo mėn.

Šio leidinio 131 psl. oficialiai paskelbiama, kad "Laisvė" yra komunistų kontroliuojamas dienraštis, o psl. 147 paskelbiama, kad "Vilnis" yra komunistų kontroliuojamas dienraštis.

Washingtono pasisakymas labai aiškus. "Vilnis" ir "Laisvė"— priešvalstybinių (subversive) laikraščių sąrašė. Skaitytojai ir verslininkai tai jau nuo seniau jaučia. Štai kodėl abiejuose tuose komunistų laikraščiuose daugelis profesionalų ir biznierių nutraukė savo skelbimus, štai kodėl daugelis metė juos skaityti ir tų abiejų Kremliaus propagandinių skiltyse matome

galėtum išlieti savo pyktį, jei už neišmoktą pamoką gavai dvejetuką. Kaip gražu, kada broliai ir sesers vienas kitą ne tik myli, bet ir mandagiai vienas su kitu elgiasi! Tikroji dorybė prasideda tėvų namuose. Kas su svetimaisiais yra mandagus, o namie ne,—to mandagumas yra tik tuštybė ir apgaulinėjimas.

Suprantama, kad turbut nėra tokio jaunuolio, kuris su savo motina elgtųsi—net užėjus pykčiui ir blogai nuotaiškai? Duok pats sau apyskaitą, kaip susivaldai staigiųjų aistrų metu? Nes tik tokiu budu galėsi išmokyti nugalėti savo žemesnįjį "aš" taip, kaip tinka tikrajam vyrui. Tik didieji žmonės turi galios pamatyti savo klaidas ir prie jų prisipažinti. Todėl įžeidęs tėvus susirask tinkamą žodį, kuris ne tik panaikintų tėvams padarytą skausmą, bet atstatytų ir tavo pagarbą ir įduotų ir tavo rankas vadžias, kurias kovoje su pačiu savim buvai pametęs. Juk tik tas vėliau gali būti kitų vadas, kas jaunas išmoko pats save vesti.

Buk todėl savo tėvams geras sunus! Buk geras nuo pat aušros, per visą dieną, kol eidamas gulti ištiesi jiems atsiveikinti ranką. Nepasakyk niekad nė kokio grubaus arba nemandagaus žodžio. Jų įsakymus ar prašymus atlik kuo greičiausiai. Jei lankai mokyklą toli nuo namų, tad rašyk jiems laišku ne tik tada, kai prireikia pinigų, bet kuo dažniausiai. Melskis už juos, nes tam galbus jie neturi laiko. Jie rūpinasi tavimi, tad jau pats dėkingumas reikalauja ir jų neužmiršti.

Iš "Drago"

Mokslo Kampelis

BAKTERIJOS IR JŲ VAIDMUO

Gamtoje yra daug įvairaus dydžio gyvulių ir augalų. Milžiniškas banginis apie 20 metrų ilgio ir smulkus, vos žiurimas vabalėlis! Eglė ir samana, kuri ant jos auga! Koks didelis tarp šių gyvulių ir augalų skirtumas!

Bet dar yra begalinė daugybė gyvulių ir augalėlių, kurių paprasta akimi neižiūrėsimė. Pamatyti juos mes galime augalėlių esama tokio pat skirtingo dydyje, kaip ir tarp matomų gyvulių ir augalų.

Patys smulkiausi mikroskopiniai augalėliai vadinami mikrobais arba bakterijomis. Bakterijos tokios mažutės, kad vandens lašelyje, kuris laikosi pavilgytas adatos gale, jų gali būti šimtai milijonų.

Mikrobų, arba bakterijų, yra įvairaus pavidalo. Vieni iš jų panašūs į tašką arba kamuolį, kiti į brūknelį arba lazdelę, tretį į gražtą arba spyruoklę. Bakterijos, panašios į kamuolį, vadinamos kokonais. Bakterijos, panašios į brūknelį arba lazdelę, vadinamos bacilomis. Bakterijos, susisukusios kaip grąžas ar spyruoklę vadinamos spirilomis. Vienos iš lazdelių ir kamuolių susirinkusios į krūvą, kitos išsirikiavusios eilėn ir sudaro siūlius arba grandinėles.

Daugybė bakterijų turi plaukelius. Šie plaukeliai virpa, ir bakterijos juda. Bet visos bakterijos, kurio pavidalo jos bebūtų, susideda tik iš vieno narvelio (celės), t.y. tik iš plėvelės ir jos viduje esančios protoplazmos. Svarbiausia kiekvienos bakterijos dalis—jos protoplazma: Yra protoplazma—bakterija gyva, t.y. bakterija, kaip ir kiekvienas augalas, minta, auga ir veisiasi. Nėra protoplazmos, bakterija negyva.

Bakterijos veisiasi labai paprastai. Persisimaugia bakterijos kamuolėlis arba bakterijos lazdelėlė perpus, kaip 8, ir iš vienos bakterijos išsėina dvi. Šios pusiukės auga ir vėl skaidosi perpus. Taigi iš pradžių iš vienos bakterijos pasidaro dvi, toliau iš dviejų 4, iš keturių 8 ir t.t. Kiekviena bakterija užauga ir skaidosi per valandą arba net per pusvalandį. Vadinasi, praėjo valandą, ir iš vienos bakterijos bus dvi bakterijos. Praeis dar valanda, iš dviejų bus keturios, dar valanda iš 4 bus 8. Tokiu budu per parą, arba per 24 valandas, iš vienos bakterijos prisiveis apie 17 milijonų bakterijų. Mokslininkai apskaičiavo, kad bakterijos, nuolat besidauginamos, per 5 paras padengtų gana storu sluoksniu visą žemę. Jeigu to neatsitinka, tai tik dėl to, kad bakterijos neranda reikalingų savo gyvenimui sąlygų, ir daugybė jų miršta (išnyksta)

baudu, daugybė žuva dėl stokos drėgmės ir nuo įvairių priešų.

Be maisto ir drėgmės bakterijos dar reikalinga tinkamos šilumos. Tinkamiausia joms gyventi ir veistis šiluma 25—30°. Kai bakterijos susilaukia netinkamų gyventi sąlygų, pavyzdžiui, kai truksta joms maisto, drėgmės arba tinkamos šilumos, tada bakterijos celės (narvelio) protoplazma susitaraukia, apitraukia nauja viduje stipria plėvele (cista) ir tūno sau lyg miegodama. Tokioje buklėje vadinasi sporas. Spora, žinoma, užima ne visą narvelį, o tik jo dalį. Po kiek laiko spora ir visai iš narvelio iškrinta. Bakterijos sporas gali išlaikyti didelę sausrą, didelį karštį, net nuodus. Kai kurių bakterijų sporas išlaiko net ligi 140° karštį ir ligi 253° šaltį, o pačios bakterijos (ne jų sporas) jau žuva nuo 85° arba 100° šilumos.

Kai spora pakliuva į tinkamas jai gyventi sąlygas, jos plėvelė išbrinksta, plyšta, protoplazma atbunda ir pradeda maitintis, veistis. Taigi, bakterijos spormis nesiveisia, nes iš kiekvienos sporos išsėina tik viena bakterija. Spora bakterijai padeda tik išsilaikyti, kai užsėina sunkios gyvenimo sąlygos: badas, šaltis, stoka drėgmės.

Kaip bakterijos minta.—Žinoma, kad bakterijos—vienaceliiniai augalėliai; jos susideda tik iš plėvelės ir protoplazmos. Tai kaip gi jos minta?

Bakterijos čiulpia maistą pro savo plėvelę, o kas nebereikalinga, taip pat išvaro pro plėvelę. Bet čiulpi galima tik skystą maistą. O kaipgi buna su tirštu maistu? Bakterijos iš leidžia iš savęs tam tikrų sulčių. Šios sultys sutarpina maistą, ir tada bakterijos gali jį čiulpi. Bakterijos visas medžiagas, kuriomis jos minta, ardo ir jas visiškai pakeičia. Toks medžiagų keitimas vadinamas rugimų ar puvimu. Mat, vienos bakterijos, misdamos ir ardydamos daiktus, tuos daiktus supudo, o kitos—suragina. Supuna, pavyzdžiui, mėšlas, medis ir t.t. Toks supuvimas ir surugimas—tai bakterijų darbas. Daiktai nuo rugimo darosi rugštūs, pav., rugusis pienas, actas ir t.t.

Kai pienas pastovi kai kurį laiką, jis surugsta. Jienu rugimas pareina nuo pieno rugimo bakterijų. Šios bakterijos iš cukraus, kurio yra piene, išdirba pieno rugštį, ir pienas surugsta. Tačiau bakterijos ne visos vykdo vien tik rugimą bei puvimą. Yra milijonai bakterijų, kurios, patekusios į žmogaus organizmą, sukelia įvairiausias ligas. Tokios bakterijos vadinasi žalingosiomis.

PIETŲ LAIKAS

JUNGTINŲ VALSTIJŲ Oro Jėga mėgsta savo valgius. Tiek daug, kad ji pasiuntė maisto skyriaus seržantus iš 19 savo stočių Amerike į New Yorko miestą, kur per 12 savaičių klausosi pamokų, didesniuose viešbučiuose. Žemiau rodo kaip seržantai General Foods įstaigos virtuvėje mokinasi kepti.

40 METŲ NUO K. M. ČIURLIONIO MIRTIES

Atrodo visai neseniai, kaip atsiskyrė su šiuo pasauliu mūsų tautos garsusis dailininkas ir muzikas K. M. Čiurlionis. Nevienas net klausia, gal jis dar gyvas? O taip, jis mūsų tautoj labai yra artimas ir gyvas. Jo garbei buvo daug įprasmin-ta įvairių Lietuvos istorinių vietovių ir organizacijų. Dar ir šiandien, geriausias meno riskėjas išeivijoje, gaus muziko A. Mikulskio ansamblis pasivadinęs K. M. Čiurlionies vardu ji garsina po pasaulį. Daugelis kitų tautų, senieji menininkai jį prisimena, nes jo vardas buvo žinomas toli už Lietuvos krašto. Mirė 1911. 4. 11.

K. M. Čiurlionis buvo talentingas kurėjas. Jo kuriniuose iškaitomas minčių mintys, idėjų idėjos. Jo paveikslai, jei kam teko matyti Laisvės metais Kaune jo vardu įkurtame muziejuje, tiesiog verčia ilgai stebėti ir skaityti. Atpasakoti gana sunku būtų. Jis tiek glaudžiai suartino muziką su tapyba, tarytum tas paveikslas gyvas. Jei paimsime Vasaros Sonata, tai iš jo susidarysime keturių dalių vaizdus. Visi vaizdai dar pasakys daug žodžių. Ir jie pasako žiurovui, kad pasaulis žydi, gyvuoja, kenčia ir miršta vien tik dėka Leidėjo, kas jame yra, tarnauja Dievui. O prisiminus į negyvus paveikslus, kaip Egipto sfinksus, tai jie žiurovui sako visai kitą. Rimtai žiuri į Nubos tyrumą. Pasako, kad žmogau tavo gyvenimas liks tik sfinksas ir daugiau sie-

lokis dvasiniu pasauliu, kuris tave kilnina ir suteikia jėgos. K. M. Čiurlionies kūryba, tapyba ir muzika, be didesnių bangavimų susikaupimas, pats pasaulis, kurį jis vaizdavo, jo buvo priemonė išgauti, kas jame ritmiško yra.

Labai yra liudna šiandien, kad mes negalime jį pagerbti ir dar pamatyti jo kurinių. Galime tik girdėti. JAV tikiu yra ir keletas jo kūrybos dalykų, bet kur jie? Reikėtų nors kaip surinkti ir išleisti, tai būtų sekančioms kartoms. Juk kas liko Lietuvoje, jei kada ji kelsis vėl laisvam gyvenimui, tikrai ten nerasime ne tik muziejaus, o ir jo kurinių. Musų menininkai turėtų jį atkreipti dėmesį. Juk K. M. Čiurlionis yra ir bus stipriausias menininkas garsiausias pasauly. Todėl surinkime jo atminčiai nors maža leidinį.

Bal. Brazdžionis

S. m. Lietuvos Nepriklausomybės šventės vasario 16-tosios minėjimo proga Lietuvai Remti Draugijos Valdyba buvo pasiuntus Jungt. Amerikos Valstijų Senatoriam ir kongresmanam rezoliucijas Lietuvos laisvinimo reikalui bei padėkos laiškus už jų paramą Kongrese. Šiomis dienomis yra gauti jų atsakymai j mūsų laiškus iš kurių viena kongresmano Philip J. Philbin čia atspaudiname angliškai:

Thank you for sending me a copy of the resolution recently adopted by the Lithuanian Aid Society concerning the liberation of Lithuania.

I am well aware of the great contributions and sacrifices that the Lithuanian nation has made down through the years for liberty and justice and you may be assured of my utmost

UPES BĖGS Į MELSVĄ TOLĮ...

Lietuvoje Dainuojama Partizanų Daina

Upės bėgs į melsvą tolį,
Gervės lėks ir vėl sugrįš.
Nežinau tik aš, motule,
Ar pabelsū į duris.

Nežinau, kur man pareiti
Per sodelį takeliu,
Tėviškėle pasikeitus,
Nėr sodelyje gėlių.

Kur gimta trobelė rymo,
Kur dainelė dainavai,
Šiandien viskas tik arimas,
Iš trobelės—pelenai. . . .

Kur sugrįžti, motinėle,
Kas duris man atdarys?
Nėr sodelyje alyvų,
Nei to beržo nematyt.

Jei pareičiau, kas gi lauktų
Prie vartelių geltonų.
Veltui tavo vardą šaukčiau.
Tu toli ten... už kalnų.

Tu Urale, motinėle,
Tėtis jau šaltuos kapuos...
Kas paklos man patalėlį,
Kas nuvargusį paguos?

Kas nušluostys karštą veidą,
Atsigerti kas paduos?
Nemunėly saulei skęstant,
Kas dainelę padainuos?

Kas dalgelį lankoj traukiant,
Pradalgelį išvartys?
Kas saulužę man pramiegant,
Iš miegelio prabudys?

Kloja guolį uogėnuojai,
Guodžia mus giria plati,
Nenušluostyti rasoja
Skrustai skausmo išgelti.

Mingant, dainą staugia pugo,
Varto kalnuose mežuose...
O mes prieš nepabugom,
Skrustai tik kovoj nučėius.

Ugnį spiaudo musų gretos,
Dumų—kiek tik užmatyt.
Ugnimi mes jau papratom
Priešui skolą atskaityt.

Tai tave, brangi mamyte,
Mūsų ginklių daina paguos—
Ir tėveli, kuris guli
Rusijos šaltuos kapuos...

Ginklą kelti mes išdrįsom,
Vėtros mūsų nepabaugins.
Savo mielą, gintą kaimą
Partizanai vėl apgins.

Vėl žaliuos daržely rutos,
Švilps varnėnas tarp šakų.
Dienų, darbai mes sukurtę,
Dar turėsimė gražių.

MAYOR'S PROCLAMATION

WHEREAS we citizens of Worcester know cancer to be a vicious threat and relentless assailant, hostile to happy family life, to fruitful work and to the

support to your cause. As you know, I am a strong advocate of Lithuanian freedom and I do not believe that this great issue can be compromised. I favor that our nation should press with determination for a settlement of this great question.

It is time for us to determine once and for all whether we are going to live in the free world of the Atlantic Charter under the American constitution or the slave world of Communism and oppression.

Assuring you of my continued support in the fight for Lithuanian independence and with best wishes to you and your membership, I am Sincerely yours, Philip J. Philbin

March 2, 1951

human resources of our community and nation; and

WHEREAS the increasing impact of scientific research, maintained by the American Cancer Society, holds out the ever-growing hope that cancer will some day be conquered—as well as the lesson that all must help speed that day; and

WHEREAS we can all contribute to this help by gaining and sharing the life-saving knowledge of cancer's danger signals, and by contributing materially to the Cancer Crusade;

NOW THEREFORE, I, Andrew B. Holmstrom, Mayor of the City of Worcester, do proclaim the month of April, 1951, to be

CANCER CONTROL MONTH in this community, and do call upon my fellow citizens to fulfill to their utmost these common responsibilities of learning and giving to combat cancer.

Andrew B. Holmstrom, Mayor
March 28, 1951

KAIP HARRY TRUMAN DIRBA SAVO DARBA

Kaip Prezidentas reaguoja į krizę, kuri spaudžia jį? Kaip jis išsisi po pasaulį sunkiausio varginančio darbo? Čia patiekiamas pilnas vaizdas žmogaus, kuris šalia kitų darbų, padeda savo parašą 600 kartus per dieną ir kartais išsiena iš lygsvaros.

ALFRED STEINBERG

— Pirma dalis —

(Iš POST, Mar. 3, 51)
Vertė Jon. Baš.

Baltimore Sun, the New York Times ir New York Herald Tribune Prezidentas perskaito prieš išeidamas iš Blair Rumų septintą val., rytiniam pasivaikščiavimui. Slaptosios policijos vyrai šniokščia šalia jo, kaip p. Trumanas grynai ore žygiuoja dvi mylias senų pėstininkų žingsniu—šimta dvi dešimt per minutę. Susirupinusių Slaptosios Tarnybos pritarimu, jis niekada neina dvi dienas iš eilės tuo pačiu keliu,—tad ankstyvieji vašingtoniečiai visur ir visada gali jį sutikti. Vieną rytą Prezidentas pasuko laiptais žemyn vedančiais nuo Memorial tilto. Čia apačioje rado tilto prižiūrėtoją, pasidėjusi pusrytį prieš save ant laikraščio. Prezidentas paprašė jo baigti valgyti, pats užvedė įdomias gyvenimo diskusijas su juo, iki jis paibaigė valgyti. Tada tilto prižiūrėtojas, Charles Barnhill, penkiasdešimt metų vyras, aprodė p. Trumanui kaip dirba keliamo tilto mašinerija. Pasivaikščiavimas baigiasi prie Baltųjų Rumų, kur

sv. ir jo skilvis negalavo. Prezidentas dešimt minučių plauko vakarinės terasos viduje esančiame beseine. Ka tik tapęs Prezidentu p. Trumanas su savo valdžios nariais plaukiodavo vėlai vakare. Šiandien jis plauko vienas, padarydamas ne daugiau dvylikos pasirimų—ketvirtį mylių—bet vis dėlto nuostabiai keista išveizda ir ne senū stiliumi jis plaukia aukštai iškeles savo galvą, kad apsaugojus akinius nuo vandens. Po plaukiojimo Prezidentas pats nusišluosto ir pasisveria.

Rytinio pasivaikščiavimo ir plaukiojimo dienotvarkė yra įvairi, pareinanti nuo oro ir Dr. Wallace H. Graham, Prezidento asmeninio gydytojo, nurodymų. Laiko bėgytai buna tikrai tris ar keturias dienas savaitėje; kitais rytais Prezidentas turi daugiau laiko skaityti arba ranka rašyti laiškus Blair rumuose. Prieš Tolimųjų Rytų krizę, 1950 m. sausio mėn., Dr. Graham buvo taip susirupinęs Prezidento sveikata, jog jis įsakmiai patarė p. Trumanui išvykti į Key West atostogoms. Tuo metu

Prezidento svoris buvo 186 1951 m. sausio mėn., p. Trumano svoris, kurs buvo viešai paskelbtas pasirodė besęs 175 sv., bet jau patenkimas ženklas—ir dešimt svarų daugiau prieš įžengimą į Baltuosius Rumus. Dėka daktaro Graham kėpsnių ir bulijono uždraudimo, Prezidento svoris kyla virš 180 sv.

Pusryčiai vėlai, pilna darbo diena prieš akis

Plaukiojimo rytą, atlikus pilnai pasisvėrimo ceremoniją, kambarinys tarnas Arthur Prettyman, perimtas iš Prezidento Roosevelt, atsiunčia iš Blair Rumų tai dienai drabužius į Baltuosius Rumus. Pono Trumano rubinė yra padidinta ir kaip spėjama, turi beveik kiekvienos spalvos rubų. Pereitot vasaros vieną dieną jis atėjo į darbą su vasarinio sporto švarku ir niekur iki tol nematytomis "chartreuse slacks". Prezidentas įstai goj niekada nenusivelka švarko, nežūrint kaip karšta bebūtų, jis visai atmeta oro ventiliatorių paleidimą. Atlapo skylytėje jis turi American Legion ženkluką, gi švarko viršutinėje kišenėlėje kyšo į kaklaraištį panaši, puiki nosinaitė. Prieš kiek laiko New York siuvėjas siuvo jam kostiumus. Tik, kaip siuvėjas savo pažintį pasipelnimo tikslu norėjo išnaudoti, suteikdamas

spaudai interview (pasikalbėjimą). Prezidentas paliko jį ir dabar vėl siudinasi drabužius pas savo seną siuvėją, Kansas mieste.

Ponia Truman ir dukterė Margareta, kai juodvi buna mieste, valgo su Prezidentu pusryčius Blair Rumuose aštuntą val. Kai jo šeima buna išvykusi iš miesto, jis valgo vienas. Pon. Trumanas yra nerupestingas valgytojas, nenoriai bando naujus valgius. Apie 8:30 val. jis vėl pasirošęs pereiti Pennsylvania Avenue į savo įstai gą. Su įvairiomis bylomis bei smulkiais rašiškomis žiniomis nežini valstybės tarnautojai dabar pasipila Avenue. Prezidentas važiuoja stipriai apsaugotam limuzine.

Prezidentas turi didelę, apskritimo formos, įstai gą vakariniame Baltųjų Rumų sparne. Šis sparnas yra sujungtas terasa su pagrindine centraline dalimi vykdomosios valdžios didžiausiais rūmais, kurie dabar iš pagrindų viduje taisomi. Surūdijusi pasaga, dėl geros laimės, yra prikalta viršų jo įstai gos durų. Tai yra suveniras Missouri 1934 m. rinkimų, kuris pirmas p. Trumaną kaip senatorių pasiuntė į Washingtoną.

Prezidentas naudojasi septynių pėdų ilgio stalu kurį Theodore Roosevelt pastatė

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

ALICEVICIUTE, Stasė iš Aionorių km., Kupreliškių par., Biržų ap.

BARZDAITYTE, Anelė, lankėsi Gustančių km., Veiverių vl., Marijampolės ap.

BEIGA, Pranas.

BIZOWSKI, Charles, buvęs Vokietijoje kaip Amerikos kariuomenės kapitonas.

BOGUSEVICIUTE (Boguszewicz) — Mackevičienė, Janina, gyvenusi Kaune.

CHOVICZ - Jacevičiūtė, Stasė. DAUKŠYTE, Ona, iš Surgučio km., Marijampolės ap., Sėsnavos parap.

GRAJASKAS, Juozas, tarnavęs Amerikos kariuomenėje.

JACEVICIUTE - Chovicz, Stasė.

KANAPKA, Kazimieras, iš Sitkaviznos km., Bėcajų parap., gyvenęs Kalvarijoje ir vaikiai Aldutė, Edvardas, Jonas ir Marytė.

LAVINSKAITE, Ona, iš Pustapėdžių km., Vilkaviškio vl.

MACKEVICIENE - Boguszewicz, Janina, gyvenusi Kaune.

MISEVICIUS - Misūnas, Jonas iš Šunkiškių km., Skrebotiškių vl., Panevėžio ap.

MISIUNAS - MISEVICIUS Jonas, iš Šunkiškių km., Skrebotiškių vl., Panevėžio ap.

PESLIKAS, Antanas, iš Bikučių km., Anykščių vl.

PRONAUSKAS, Pranas ir Teodoras, iš Uogiškių km., Viekšnių vl., gyvenę Daubiškių dvare.

PUSKUNIGYTE, Genė, iš Skriaudžių m., Marijampolės ap.

RATKEVICIENE žmona Augusto Ratkevičiaus.

RATKEVICIUTE Veronika, iš Daukšų km., Krinčino vl., Biržų ap.

RINKEVICIUTES, Ieva, Mariuka ir kitos, dukterys Vinco Rinkevičiaus, kilusios iš Marijampolės ap.

SAVANIAUSKAS, Stasys.

SAURUTIS, Matijošius, iš Patumiškių km., Alvito vl., Vilkaviškio ap.

STIKLAKIS, Stanislovas, iš seserys Julė ir Juzė, iš Marijampolės m.

SULINSKAITE, Ona, dukterė Motiejaus.

UKANYTE, Ona, iš Viekšnių vl., Mažeikių ap.

ABERSAITIS, Frydas ir jo brolis, iš Kauno-Aleksoto.

ABERSAITYES (Abersaitis), Adlynė, Berta, Marija, Milė ir Morta, iš Ulijanos k.

CEPULIS, buvo vedęs Oną Bukelytę (Bukelis).

GERDVILA, Stasys ir Vaclovas, sunus Mato, kuris buvo kilęs iš sėtos vl., Kedamų ap., Gerdvylių km.

JARASEVICIUS, Mykolas, iš AYEKSA, Izidorius, Jonas ir Vincas, iš Tauragės ap.

BALNYS, Jonas, iš Faukščių km., Zasių vl., Trakų ap.

BALYNAITE, iš Striečių (ar Kulabiškių) km., Butrimonių vl. Alytaus ap.

BAUZYNS (Bovžys), Kazimieras.

BERNOTAS, Vladas, iš Stanelių km., Gruzdžių vl., Sianelių ap.

BOVZYNS (Baužys ?), Kazimieras.

DVUZASKAITE, Fruzina, nuo Poviunių.

KONTKIMAITIS, Bronė, atvykusi iš Apraudės km., Kietavo vl., Telsių ap.

MAROZAITIS, Anelė, iš Tauragės m.

MARTISIUS, Juozas, iš Suopių km., Sintautei vl.

MIELINSKAS (Molinskis), Antanas, Jonas ir Vincas.

MOLINSKIS (Mielinskis), Antanas, Jonas ir Vincas.

NAUJALIS, Povilas, iš Slavantų km., šventėžio vl. Seinų ap.

PALIONIS, iš Vičiūnų km., Panemunės vl., Kauno ap.

POVILONIS, Juozas ir Stasys, abu vedę Tamokaitytės.

SAVUKYNAS, Antanas, iš Paveiliūnės km., šventėžio vl., Seinų ap.

STANKEVICIUS, iš Mardosų km., Balbieriškio vl., Marijampolės ap.

Iešomieji arba apie juos žinančieji maloniai prašomi atsilipti į: Consulate General of Lithuania, New York 24, N.Y.

"Amerikos Lietuvis" Skaitytojams Anketa

1. Kaip senai skaitai "A.L."? Kokiame laikotarpy labiausiai Tamstai jis patiko?
2. Kokie straipsniai Tamstai labiausiai patinka?
3. Kokių straipsnių norėtumet, kad laikraštyje tilptų?
4. Koks šriftas geriausiai patinka?
5. Ką galėtum pasiūlyti dėl Redakcijos ir laikraščio turinio?
6. Kas Tamstai dabartiniame laikrašty nepatinka?
7. Kada pasiekia A.L. ir kokių nemalonumų turite išsiuntinėjimo bei prenumeratos?

43,217 Kremliaus Agentai JAV-se

E. Hooveris, FBI direktorius duodamas vienam laikraščiui pasikalbėjimą, pažymėjo, kad šiuo metu JAV-se komunistų partija turi 43,217 narių. Šimto penkių dešimtų milijonų gyventojų valstybėje, tai labai mažas procentas. Illinois valstybėje jų esama 3,105.

Kompartijos narių skaičius tirpsta, nes komunistų agresija Korėjoje, Tibete, jų teroristiniai veiksmai kitose šalyse bei baisi priespauda pačioje Rusijoje kaskart daugiau jų vakarykščių draugų atgraso nuo komunizmo.

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIS GYDYTOJAS

Vidujinių Ligų Specialistas

VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ Worcester, Mass.

OFISAS: 507 MAIN STREET - PARK BLDG.

TEL. 7-2173—NAMA; TEL. 6-0671